

NAZWA ZAMÓWIENIA:

Kontrakt III - Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowic-Dziedzic Północ oraz w sołectwach: Ligota, Bronów, Zabrzeg część 1 i część 3

Nr referencyjny nadany sprawie przez Zamawiającego:11/POIS/JRP/2018

TOM II

WZÓR UMOWY

UMOWA NR: .....

Na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach zamówienia pn.:
„Kontrakt III - Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowice-Dziedzic Północ oraz w sołectwach: Ligota, Bronów, Zabrzeg Część .....¹”

Niniejsza Umowa została zawarta dnia ..... roku w Czechowicach-Dziedzicach pomiędzy następującymi Zamawiającymi udzielającymi wspólnie zamówienia:

Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.
ul. Szarych Szeregów 2,
43-502 Czechowice-Dziedzice
POLSKA
NIP: 652-16-07-392
Regon: 072686984
KRS: 0000110057

reprezentowaną przez:
.....
zwaną dalej „PIM”

oraz

Gminą Czechowice-Dziedzice
Plac Jana Pawła II 1
43-502 Czechowice-Dziedzice
POLSKA
NIP: 652-17-13-295
Regon: 276258121

reprezentowaną przez:
.....
zwaną dalej „Gminą”

w zależności od kontekstu dalej w Umowie zwani razem „Zamawiającym” lub także oddzielnie zwani „Zamawiającymi”

a

.....
z siedzibą w....., wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego
prowadzonego przez Sąd Rejonowy .....
pod numerem KRS: .....
NIP: .....
REGON: .....

zwanym dalej **Wykonawcą**
reprezentowanym przez:

---

¹ Do uzupełnienia numer części udzielonego zamówienia.

.....
.....

łącznie zwanymi w dalszej części Umowy **Stronami**

PREAMBUŁA

1. PIM i Gmina przeprowadzili wspólnie w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na „Budowę kanalizacji sanitarnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowic-Dziedzic-Południe” – w zakresie Części 1 i 3.
2. W wyniku rozstrzygnięcia ww. przetargu został wyłoniony Wykonawca i nastąpiło zawarcie z nim niniejszej Umowy.
3. Przedmiotem Umowy jest zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w ramach Projektu: Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie Czechowice-Dziedzice – etap 2, Kontrakt III - Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowic-Dziedzic Północ oraz w sołectwach: Ligota, Bronów, Zabrzeg część 1 i część 3, a także wykonanie odtworzeń nawierzchni dróg, na odcinkach w których nie jest planowane prowadzenie sieci kanalizacyjnej, wykonanie podbudów pod nawierzchnie oraz oporników drogowych.

Projekt: „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie Czechowice-Dziedzice – etap 2” jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2014-2020, działanie 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”.

Zamawiającym w stosunku do działań realizowanych w ramach Projektu jest PIM, będący Beneficjentem umowy o dofinansowanie nr POIS.02.03.00-00-0250/16-00.

Zamawiającym dla zakresu zadań kanalizacyjnych jest PIM, Zamawiającym dla zakresu modernizacji nawierzchni dróg, na odcinkach w których nie jest planowane prowadzenie sieci kanalizacyjnej, podbudów pod nawierzchnie dróg będących w zarządzie Gminy Czechowice-Dziedzice oraz oporników drogowych jest Gmina. Zakres modernizacji dróg planowanych do wykonania na zlecenie Gminy nie wchodzi w zakres Projektu: „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie Czechowice-Dziedzice – etap 2”, a planowany jest do wykonania w celu uspołnienienia odtworzeń dróg, w których planowane jest prowadzenie sieci kanalizacyjnej oraz zapewnienia odpowiedniej jakości wykonanych w ramach Projektu prac odtworzeniowych.

Eksploatatorem sieci kanalizacyjnych zrealizowanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia będzie PIM.

4. Uwzględniając powyższe niniejsza Umowa po stronie Zamawiającego zawarta jest z dwoma Zamawiającymi jako konsekwencja wspólnego prowadzenia postępowania o udzielenie niniejszego zamówienia przez PIM i Gminę.
5. Wspólne prowadzenie postępowania i zawarcie niniejszej Umowy nie statuuje w żadnym wypadku wspólnej lub solidarnej odpowiedzialności Zamawiających z tytułu realizacji postanowień Umowy. Zaniechania lub zaniedbania jednego z Zamawiających nie mają wpływu na sytuację drugiego Zamawiającego. Tym samym każdy Zamawiający odpowiada przed Wykonawcą za obowiązki wynikające z niniejszej Umowy i załączników do niej dotyczące jego zakresu rzeczowego przedmiotu Umowy. Powyższe dotyczy przykładowo zobowiązań związanych z zapłatą wynagrodzenia lub jego części przez każdego z Zamawiających, dokonywania przez nich odbiorów, powołania przez nich swoich Inspektorów Nadzoru, etc. Wykonawca odpowiada również

za realizację danego zakresu rzeczowego przedmiotu Umowy w stosunku do Zamawiającego, dla którego ten zakres jest realizowany.

6. Analogicznie również uprawnienia zarezerwowane dla Zamawiającego w niniejszej Umowie przysługują każdemu z Zamawiających samodzielnie w stosunku do ich zakresów rzeczowych przedmiotu Umowy. Dotyczy to przykładowo uprawnienia do zaspokojenia się z danego zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, ubezpieczenia, żądania zapłaty kar umownych, odstąpienia od danego zakresu Zamówienia, wypowiedzenia Umowy w części, aneksowania części Umowy, etc.
7. Odstąpienie od całej Umowy lub jej wypowiedzenie wymaga zgody wszystkich Zamawiających.
8. W przypadku wypowiedzenia Umowy lub odstąpienia od Umowy w części uważa się, że w pozostałej nie wypowiedzianej lub nie odstąpionej części Umowa powinna być dalej realizowana przez Wykonawcę i pozostałych Zamawiających (lub Zamawiającego) zgodnie z jej treścią.
9. W przypadku ewentualnych rozbieżności poleceń, informacji lub ustaleń przekazywanych lub poczynionych z Zamawiającymi decydujące znaczenie ma stanowisko Zamawiającego, którego zakresu rzeczowego dotyczy dane polecenie, informacja lub ustalenie. W przypadku dalszych rozbieżności lub w przypadku wątpliwości którego Zamawiającego dotyczy dane uprawnienie przyjmuje się, że dane uprawnienie przysługuje każdemu z Zamawiających samodzielnie.
10. Zabezpieczenia z tytułu należytego wykonania Umowy są wnoszone oddzielnie na rzecz każdego z Zamawiających w proporcjach określonych w IDW.
11. Wszelka korespondencja dotycząca Umowy powinna być przekazywana do PIM oraz do Zamawiającego, którego dotyczy przedmiot pisma. W razie wątpliwości uważa się, że PIM jest Koordynatorem realizacji Umowy.

§ 1 Interpretacja

1. Na Umowę składa się niniejszy dokument Umowy oraz następujące dokumenty, które Stronom są w całości znane:
  - 1) Dokumentacja przetargowa tj. Instrukcja dla wykonawców (IDW) – Tom I SIWZ z załącznikami, oraz wszelkie zmiany, wyjaśnienia i modyfikacje IDW oraz Opis Przedmiotu Zamówienia (OPZ) – Tom III SIWZ z załącznikami, oraz wszelkie zmiany, wyjaśnienia i modyfikacje OPZ – dostępna na stronie internetowej: <https://www.bip.pim.czechowice-dziedzice.pl/>; - dot. przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn.: „Kontrakt III - Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowic-Dziedzic Północ oraz w sołectwach: Ligota, Bronów, Zabrzeg Część 1 i część 3” (ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej w dniu ..... r.) wraz ze zmianami,
  - 2) **Załącznik nr 1** - Oferta Wykonawcy z dnia ..... wraz z uzupełnieniami i wyjaśnieniami z etapu oceny ofert, stanowiącymi wraz z pozostałymi załącznikami w niej wymienionymi integralną jej część,
  - 3) **Załącznik nr 2** – Dowody wniesienia zabezpieczeń należytego wykonania Umowy
2. W przypadku ewentualnej rozbieżności zapisów poszczególnych dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1) – 3) w stosunku do treści dokumentu Umowy w odniesieniu do tej samej kwestii, pierwszeństwo mają postanowienia zawarte w dokumencie Umowy, a następnie w dokumencie wymienionym we wskazanej wyżej kolejności.
3. W przypadku ewentualnej rozbieżności zapisów poszczególnych dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1) – 4) w stosunku do treści dokumentu Umowy w odniesieniu do tej samej kwestii, pierwszeństwo mają postanowienia zawarte w dokumencie Umowy, a następnie w dokumencie wymienionym we wskazanej wyżej kolejności.
4. Nagłówki umieszczone w tekście niniejszej Umowy mają charakter informacyjny i nie mają wpływu na interpretację niniejszej Umowy.

§ 2 Oświadczenia Stron

1. **Oświadczenia Zamawiających:**
  - 1) Zamawiający są uprawnieni (każdy we własnym zakresie) do realizacji robót budowlanych w zakresie przedmiotu niniejszej Umowy;
  - 2) Zamawiający (każdy we własnym zakresie) dysponuje środkami finansowymi, pozwalającymi na realizację niniejszej Umowy;
2. **Oświadczenia Wykonawcy**
  - 1) Wykonawca oświadcza, że przed zawarciem niniejszej Umowy, zapoznał się z terenem, na którym realizowany będzie przedmiot Umowy i nie wnosi żadnych uwag i zastrzeżeń;
  - 2) Wykonawca oświadcza, że posiada odpowiednie środki finansowe oraz stosowne doświadczenie i wiedzę w zakresie prac projektowych, budowlanych i instalacyjnych, a także dysponuje wykwalifikowanym personelem, wysokiej jakości sprzętem i urządzeniami, co pozwoli mu na terminowe wywiązanie się ze wszystkich obowiązków wynikających z niniejszej Umowy oraz prawidłową realizację jej przedmiotu;
  - 3) Wykonawca oświadcza, że wszystkie osoby, które będą uczestniczyły ze strony Wykonawcy w realizacji niniejszej Umowy, posiadają niezbędne kwalifikacje i uprawnienia pozwalające na wykonanie robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
  - 4) Wykonawca zobowiązuje się, że nie będzie brał udziału w jakichkolwiek projektach (inwestycjach), które mogą negatywnie wpłynąć na jakość i terminowość wykonywania jego obowiązków wynikających z niniejszej Umowy;
  - 5) Wykonawca oświadcza, że nie jest prowadzone w stosunku do niego postępowanie upadłościowe, likwidacyjne lub układowe oraz że wedle jego najlepszej wiedzy nie istnieją żadne okoliczności mogące mieć wpływ na wszczęcie takich postępowań;
  - 6) Wykonawca oświadcza, że nie jest stroną żadnych umów i porozumień zawartych z osobami trzecimi ograniczającymi czy uniemożliwiającymi prawidłowe wykonanie niniejszej Umowy;
  - 7) Wykonawca oświadcza, że posiadał wszelkie informacje konieczne do prawidłowej wyceny wartości robót na podstawie przekazanej SIWZ i nie będzie podnosił roszczeń związanych z ewentualnym błędnym skalkulowaniem wynagrodzenia lub pominięciem elementów niezbędnych do prawidłowego wykonania robót stanowiących przedmiot Umowy;
  - 8) Wykonawca oświadcza, że wszelkie roboty, wynikające z przepisów Prawa budowlanego, Polskich Norm i sztuki budowlanej, które są niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy, zostały przez niego uwzględnione przy kalkulacji wynagrodzenia;
  - 9) Wykonawca oświadcza, że przed podpisaniem Umowy zapoznał się ze wszystkimi warunkami i materiałami, które niezbędne są do wykonania przez niego przedmiotu Umowy. Niedoszacowanie, pominięcie elementów robót czy brak rozpoznania przedmiotu Umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia określonego w Umowie. Koszt prac które powstały w skutek tego typu niedoszacowania, pominięcia elementów robót czy braku rozpoznania Przedmiotu Umowy obciążać będzie w całości tylko i wyłącznie Wykonawcę.

§ 3 Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem niniejszej Umowy jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych, obejmujących zadanie inwestycyjne pn.: **Kontrakt III - Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i modernizacja sieci wodociągowej na obszarze Czechowic-Dziedzic Północ oraz w sołectwach: Ligota, Bronów, Zabrzeg, część .....²**
2. W zakres przedmiotu Umowy, o którym mowa w ust. 1, wchodzi roboty budowlane obejmujące zaprojektowanie i budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz odtworzenie nawierzchni dróg w północnej części Czechowic-Dziedzic.
3. Szczegółowy opis przedmiotu Umowy stanowi Opis Przedmiotu Zamówienia oraz wszelkie załączone do niego dokumenty, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 Umowy.
4. Przedmiot niniejszej Umowy należy wykonać:
  - 1) zgodnie z treścią niniejszej Umowy oraz, dokumentami wskazanymi w § 1 ust. 1 Umowy, w tym w szczególności z wymaganiami Zamawiającego zawartymi w Opisie Przedmiotu Zamówienia i załącznikach do niego;

---

² Do uzupełnienia numer części udzielonego zamówienia

- 2) z należytą starannością, z zasadami sztuki budowlanej, współczesnej wiedzy technicznej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i normami polskimi, w szczególności zawartymi w Prawie budowlanym, normami wspólnymi Unii Europejskiej, zgodnie ze złożoną ofertą, warunkami przetargu oraz zgodnie z ustaleniami poczynionymi z Zamawiającym, z zastrzeżeniem, iż ustalenia te nie mogą wykraczać poza przedmiot Umowy oraz nie mogą być sprzeczne z zasadami wiedzy technicznej lub sztuką budowlaną.

§ 4 Podstawowe Obowiązki Stron

1. Do obowiązków Zamawiających (odpowiednio każdego we własnym zakresie) należy w szczególności:
  - 1) dostarczenie Wykonawcy innych, dodatkowych dokumentów i danych dotyczących przedmiotu Umowy, aniżeli te które zostały objęte dokumentacją przetargową, tylko wtedy gdy taka potrzeba wyłoni się w trakcie prowadzenia robót oraz gdy znajdują się one w posiadaniu Zamawiającego;
  - 2) protokolarne przekazanie terenu budowy, zgłoszenie rozpoczęcia budowy w terminie określonym § 5 ust. 2 niniejszej Umowy;
  - 3) zapewnienie nadzoru inwestorskiego;
  - 4) dokonywanie odbiorów robót na zasadach określonych Umową;
  - 5) zapłata wynagrodzenia na zasadach określonych Umową.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) uzyskanie wszelkich danych niezbędnych dla prawidłowego wykonania Umowy, którymi nie dysponują Zamawiający, we własnym zakresie i na własny koszt, a w szczególności dokonać oględzin i czynności uzupełniających w terenie objętym przedmiotem Umowy lub wystąpienie z wnioskiem o ich uzyskanie do odpowiednich organów administracji publicznej;
  - 2) przestrzeganie ogólnych wymagań dotyczących robót w zakresie określonym w OPZ;
  - 3) zapewnienie osoby/osób do wykonywania czynności wymienionych w art. 22 ustawy Prawo budowlane, w tym do wykonywania nadzoru autorskiego na każde wezwanie Zamawiającego;
  - 4) wykonanie przedmiotu Umowy w oparciu o OPZ i załączniki do OPZ;
  - 5) kontrola jakości materiałów i robót oraz sprzętu, urządzeń i wyposażenia;
  - 6) realizacja zaleceń wpisanych do każdego dziennika budowy;
  - 7) skompletowanie i przedstawienie (odpowiednio każdemu) Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotów odbiorów;
  - 8) wykonanie i utrzymanie na swój koszt zaplecza budowy oraz strzeżenie mienia znajdującego się na terenie budowy, a także zapewnienie warunków bezpieczeństwa realizacji robót. Wykonawca zorganizuje plac budowy. Wykonawca zabezpieczy i oznakuje prowadzone roboty oraz będzie dbać o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji robót budowlanych;
  - 9) koordynowanie robotami, dostawami lub usługami, oraz podwykonawcami i ich dalszymi podwykonawcami, w szczególności zapewnienie, iż żaden podwykonawca bądź dalszy podwykonawca nie przystąpi do wykonywania robót budowlanych, wchodzących w zakres przedmiotu Umowy, bez uprzednio zawartej umowy podwykonawczej, w trybie określonym w § 11 i przed upływem terminu do zgłoszenia sprzeciwu przez Zamawiających (których zakres rzeczowy obejmuje dane prace podwykonawcze) co do postanowień umowy podwykonawczej;
  - 10) informowanie odpowiednich Inspektorów Nadzoru oraz Zamawiających o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu, oraz terminie odbioru robót zanikających w terminach i na zasadach określonych w OPZ;
  - 11) informowanie odpowiednich Inspektorów Nadzoru oraz Zamawiających o problemach lub okolicznościach mogących wpłynąć na termin zakończenia robót lub na jakość robót;
  - 12) niezwłoczne informowanie odpowiednich Inspektorów Nadzoru oraz Zamawiających o zaistniałych na terenie budowy kontrolach i wypadkach;
  - 13) prowadzenie robót minimum 5 dni w tygodniu z uwzględnieniem długości dnia zależnego od pory roku. Dopuszcza się prowadzenie robót przez 6 dni w tygodniu w godzinach od 6⁰⁰ do 20⁰⁰ od poniedziałku do piątku, a w sobotę w godzinach od 6⁰⁰ – 16⁰⁰ lub - jeśli wymaga tego technologia robót bądź konieczność dotrzymania terminów umownych - 7 dni w tygodniu, przez całą dobę;

- 14) zapewnienie dojazdu mieszkańcom do ich domów prywatnych w razie, gdy wykonywanie przedmiotu zamówienia w jakikolwiek sposób zakłóca bezproblemowy dojazd do nieruchomości powyższym osobom (o ile wymagane);
- 15) zapewnienie oznakowania dróg oraz sygnalizacji świetlnej zgodnie z planem organizacji ruchu, a w przypadku konieczności, zapewnienie ręcznego kierowania ruchem przez sygnalistów przeszkolonych w zakresie wykonywania niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym (o ile będzie to wymagane);
- 16) opracowanie Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ) oraz Programu Zapewnienia Jakości (PZJ) zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz wymaganiami zawartymi w OPZ i przedłożenie ich do akceptacji Zamawiającego w terminie określonym w ust. 3. Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia będzie uwzględniał specyfikę robót przy realizacji obiektu budowlanego, warunków realizacji robót budowlanych, projektu organizacji robót i zagospodarowania placu budowy, uzgodnień dotyczących zapewnienia mediów dla potrzeb budowy. Program zapewnienia jakości przedstawi zamierzony sposób wykonywania robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z OPZ oraz poleceniami i ustaleniami przekazanymi przez Inspektorów Nadzoru;
- 17) składanie Zamawiającym w terminie do 7 dnia każdego następnego miesiąca realizacji umowy, miesięcznego raportu z postępu robót, określającego zgodność postępu robót z zakresem i terminami ustalonymi w Harmonogramie. Raport będzie zawierał, co najmniej:
  - a) aktualny Harmonogram wykonanych prac projektowych i robót z podziałem na odcinki,
  - b) aktualny opis wykonanego zakresu robót przez Wykonawcę oraz poszczególnych podwykonawców, ze wskazaniem procentowego zaawansowania rzeczowego i finansowego robót w odniesieniu do całości robót z uwzględnieniem formy (nazewnictwo i podział na odcinki robót) wg Harmonogramu i Tabeli Elementów Rozliczeniowych (TER) w okresie sprawozdawczym i narastająco od początku realizacji inwestycji.

Wykonawca na każde wezwanie Zamawiającego w terminie wskazanym przez Zamawiającego, złoży wyjaśnienia w przypadku wątpliwości Zamawiającego dotyczących wskazanych powyżej dokumentów;

- 18) uzyskanie własnym staraniem i na własny koszt wszelkich niezbędnych uzgodnień, pozwoleń administracyjnych przewidzianych przepisami prawa dla rozpoczęcia, prowadzenia robót i wykonania przedmiotu umowy, o ile takie będzie wymagane;
- 19) przestrzeganie wymagań zawartych w pozwoleniach, zezwoleniach oraz umożliwienie wystawiającym je władzom lub powołanym do tego służbom przeprowadzania inspekcji i zbadania przebiegu robót w ramach ich kompetencji;
- 20) realizacja prac budowlano – montażowych na podstawie i zgodnie z dokumentacją techniczną oraz uzgodnieniami wydanymi przez właściwe organy administracji;
- 21) zapewnienie aby działania związane z odcięciem lub zamknięciem dróg, wodociągów lub innych mediów użyteczności publicznej powodujące przestój istniejących urządzeń lub ciągów technologicznych nie były rozpoczynane bez uzgodnienia z eksploatatorem istniejących urządzeń lub obiektów i bez pisemnego zezwolenia wydanego przez właściwego Inspektora Nadzoru. Wykonawca będzie informował właściwego Inspektora nadzoru w terminach określonych w OPZ przed zamierzonym rozpoczęciem tego typu prac, tak by umożliwić Inspektorowi Nadzoru zorganizowanie odpowiedniego nadzoru i środków bezpieczeństwa;
- 22) uzyskanie wszelkich uzgodnień i pozwoleń na wywóz nieczystości stałych lub płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie wód gruntowych i opadowych z całego terenu budowy, lub miejsc związanych z prowadzeniem robót, tak aby ani roboty ani ich otoczenie nie zostały uszkodzone. Wykonawca pokryje wszelkie koszty wynikające z powyższych obowiązków. Wszystkie powyższe kwoty uważa się za wliczone i objęte ceną ofertową;
- 23) podjęcie, na własną odpowiedzialność i na swój koszt, wszelkich środków zapobiegawczych wymaganych rzetelną praktyką budowlaną i doświadczeniem zawodowym oraz aktualnymi okolicznościami, w celu zabezpieczenia praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z terenem budowy celem uniknięcia powodowania na nich jakichkolwiek zakłóceń lub szkód. Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego przed i przejmie odpowiedzialność materialną za wszelkie skutki finansowe z tytułu jakichkolwiek roszczeń wniesionych przez właścicieli posesji czy budynków sąsiadujących z terenem budowy w zakresie w jakim Wykonawca odpowiada za takie zakłócenia lub szkody;

- 24) prowadzenie dokumentacji fotograficznej przed wejściem na teren budowy i teren poszczególnych robót oraz po zakończeniu robót budowlanych objętych przedmiotem Umowy. Dokumentacja fotograficzna przed wejściem w teren budowy i poszczególnych robót winna być przekazana zgodnie z zapisami Programu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU). Dokumentacja fotograficzna po zakończeniu robót powinna być dołączona do dokumentacji odbiorczej robót;
- 25) zapewnienie pełnej obsługi geodezyjnej (bieżącej i powykonawczej) niezbędnej do zrealizowania przedmiotu Umowy. Pomiar powykonawczy (zawierający również mapę, szkice, wykaz współrzędnych w obowiązującym układzie) winien być sporządzony w wersji papierowej oraz elektronicznej (numerycznej);
- 26) współpracowanie ze służbami Zamawiającego i Inspektorem nadzoru inwestorskiego. Wykonawca na każde ich żądanie będzie okazywał dokumenty (atesty, certyfikaty itp.) stwierdzające dopuszczenie do stosowania w budownictwie dla materiałów, wyrobów, urządzeń używanych przy realizacji przedmiotu Umowy, zgodnie z art. 10 ustawy Prawo budowlane (przed ich wbudowaniem). Zamawiający lub Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo w każdym momencie realizacji Przedmiotu umowy zrezygnować z użytych materiałów, wyrobów jeżeli nie będą one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, OPZ, a także z tych części robót, których one dotyczą. Rezygnacja ta nastąpi niezwłocznie po stwierdzeniu niezgodności w formie pisemnej odpowiednim wpisem do dziennika budowy;
- 27) przeprowadzenie i przedstawienie Inspektorowi nadzoru inwestorskiego a po zatwierdzeniu Zamawiającemu, wyników wymaganych przepisami badań, pomiarów, rozruchów oraz niezbędnych atestów, świadectw, certyfikatów i innych dokumentów stwierdzających jakość wbudowanych materiałów;
- 28) umożliwienie wstępu na teren budowy innym wykonawcom, którzy będą we własnym zakresie (wcześniej uzgodnionym z Zamawiającym i Wykonawcą) równoległe prowadzić prace na terenie objętym przedmiotem Umowy;
- 29) umożliwienie wstępu na teren budowy innym gestorom sieci, którzy będą we własnym zakresie (wcześniej uzgodnionym z Zamawiającym, Inspektorem nadzoru inwestorskiego i Wykonawcą) równoległe prowadzić prace na terenie objętym przedmiotem Umowy;
- 30) naprawienie na własny koszt strat lub uszkodzeń w robotach i materiałach powstałych w okresie, w którym Wykonawca był za nie odpowiedzialny, niezależnie od przyczyn ich powstania;
- 31) zapewnienie potrzebnego oprzyrządowania, wymaganego do badania jakości materiałów, jakości robót wykonywanych z tych materiałów;
- 32) ponoszenie odpowiedzialność także za szkody i straty spowodowane przez siebie podczas usuwania wad w okresie gwarancji i rękojmi;
- 33) w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia już wykonanych robót albo ich części – naprawienie ich i doprowadzenie ich do stanu poprzedniego na swój koszt;
- 34) zabezpieczenie dróg i ścieżek prowadzących na teren budowy od uszkodzeń, które może spowodować transport i sprzęt Wykonawcy. W szczególności dostosowanie się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu do i z terenu budowy, tak aby nie spowodował on szkód na drogach i ścieżkach;
- 35) sprzątnięcie na bieżąco dróg i ulic z zanieczyszczeń powstałych od jazdy i pracy sprzętu i środków transportu Wykonawcy, jego Podwykonawców i dostawców, a w przypadku spowodowania jakichkolwiek uszkodzeń ich natychmiastową naprawę, w terminie nie dłuższym niż wyznaczony pisemnie przez Zamawiającego;
- 36) powiadomienie mieszkańców, zakładów usługowych i gestorów sieci o prowadzonych robotach i utrudnieniach z tym związanych nie później niż na 7 dni przed przystąpieniem do robót;
- 37) branie udziału w naradach koordynacyjnych, w celu omówienia postępów prac oraz uwag i problemów, jakie powstały w trakcie realizacji przedmiotu Umowy, w miejscu wskazanym przez Zamawiającego. Terminy narad będą wyznaczane przez Zamawiającego;
- 38) opracowanie kompletnej dokumentacji powykonawczej;
- 39) wykonywanie w ramach przedmiotu Umowy zaleceń pokontrolnych instytucji państwowych takich organów jak: Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Państwowa Straż Pożarna;
- 40) uzyskanie – zgodnie z wzorem będącym załącznikiem do PFU - pisemnych oświadczeń od osób trzecich, w zakresie wnoszenia ewentualnych zastrzeżeń, uwag lub roszczeń

- odszkodowawczych z tytułu uprzątnięcia terenu robót i przywróceniem go do stanu pierwotnego. Oświadczenie to Wykonawca ma obowiązek dołączyć do dokumentacji odbiorczej robót;
- 41) usunięcie na swój koszt wady robót będących przedmiotem niniejszej Umowy w okresie rękojmi i gwarancji;
  - 42) usunięcie po zakończeniu robót poza teren budowy wszelkich urządzeń tymczasowych, zaplecza oraz pozostawienie całego terenu budowy i robót uprzątniętego, czystego i nadającego się do użytkowania i przekazanie go Zamawiającemu w terminie na dzień odbioru robót. Likwidacja placu budowy i zaplecza własnego Wykonawcy nastąpi bezzwłocznie po zakończeniu robót;
  - 43) usuwanie wad stwierdzonych w czasie robót. W przypadku ujawnienia wad w robotach, Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do żądania ich usunięcia w określonym terminie na koszt Wykonawcy. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia wad niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy. Jeżeli próby, badania, odkrycia, ekspertyzy nie potwierdzą wadliwości robót, Zamawiający zwraca Wykonawcy koszty ich przeprowadzenia. Jeżeli Wykonawca nie usunie wady w wyznaczonym terminie, Inspektor nadzoru inwestorskiego może zlecić usunięcie wady na koszt Wykonawcy;
  - 44) chronienie przed uszkodzeniem lub kradzieżą wykonanych przez siebie robót i materiałów przeznaczonych do wykonania robót;
  - 45) zabezpieczenie robót przed niekorzystnym działaniem warunków atmosferycznych oraz wód gruntowych,
  - 46) naprawienie na własny koszt strat lub uszkodzeń w robotach lub materiałach powstałych w okresie, w którym Wykonawca jest za nie odpowiedzialny. Naprawienie powinno nastąpić w sposób, zapewniający zgodność robót i materiałów z wymaganiami OPZ, dokumentacji projektowej, odpowiednich norm, aprobat, i obowiązujących przepisów prawa. Szkada w robotach lub materiałach przeznaczonych do wbudowania, w okresie między terminem rozpoczęcia robót a terminem ich zakończenia oraz w okresie odpowiedzialności Wykonawcy za wady, spowodowana w tym okresie, pozostająca w bezpośrednim związku z usuwaniem wad, będzie naprawiona przez Wykonawcę i na jego koszt;
  - 47) zwolnienie Zamawiającego z odpowiedzialności i wstąpienie w miejsce Zamawiającego do toczących się spraw sądowych, a także pokrycie wszelkich kosztów poniesionych z tej przyczyny przez Zamawiającego - w razie nałożenia na Zamawiającego jakichkolwiek kar, zgłoszenia wobec niego przez podmioty trzecie jakichkolwiek roszczeń, związanych lub wynikających bezpośrednio lub pośrednio z wykonywaniem przedmiotu Umowy, a dotyczących okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca.
3. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia dokumentów o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2) niniejszej Umowy na zasadach określonych w OPZ.
  4. Zamawiający nie przekaze terenu budowy do czasu przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 3. Opóźnienie z tego tytułu będzie traktowane jako powstałe z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
  5. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za teren budowy od chwili przejęcia terenu budowy. Wykonawca zobowiązuje się do należytego zabezpieczenia mienia własnego jak i mienia podwykonawców znajdującego się na terenie budowy, a także zobowiązuje się zapewnić zgodnie z obowiązującymi przepisami warunki bezpieczeństwa i higieny pracy.
  6. Wykonawca zorganizuje teren budowy oraz zaplecze budowy na własny koszt, zgodnie z przedstawionym przez kierownika budowy planem zagospodarowania stanowiącym załącznik graficzny do planu BIOZ.
  7. W trakcie realizacji robót Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
    - 1) odpowiedniego ogrodzenia (jeżeli jest to możliwe) i zabezpieczenia terenu budowy;
    - 2) zapewnienia i utrzymania wszystkich potrzebnych pomieszczeń i urządzeń, mieszkalnych, socjalnych lub technicznych, dla personelu Wykonawcy;
    - 3) zapewnienia odpowiedniej organizacji transportu materiałów budowlanych oraz ich składowania, utrzymywania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem czystości i drożności dróg dojazdowych do każdego miejsca terenu budowy, oraz składowania i bieżącego usuwania wszelkich zbędnych dla prawidłowego prowadzenia robót, urządzeń pomocniczych lub materiałów, odpadów, nieczystości oraz niepotrzebnych urządzeń prowizorycznych;

- 4) dbałości o utrzymanie ładu i porządku na terenie budowy, o schludny jej wygląd na zewnątrz;
  - 5) do segregowania, składowania i unieszkodliwiania wszelkich odpadów, nieczystości i gruzu budowlanego powstającego w trakcie procesu prowadzenia robót budowlanych, a także wywóz odpadów, nieczystości i gruzu zgodnie z przepisami obowiązującego w tym zakresie prawa;
  - 6) po zakończeniu robót do uporządkowania terenu budowy i przekazania go danemu Zamawiającemu w terminie odbioru robót.
8. Wykonawca przyjmie odpowiedzialność za:
- 1) szkody i następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczących pracowników Wykonawcy oraz osób trzecich przebywających w rejonie prowadzonych robót;
  - 2) szkody wynikające ze zniszczeń oraz innych zdarzeń w odniesieniu do robót, obiektów, materiałów, sprzętu i innego mienia ruchomego związanego z prowadzeniem robót podczas realizacji przedmiotu niniejszej Umowy;
  - 3) szkody w robotach spowodowane przez niego przy usuwaniu wad w okresie gwarancji i rękojmi;
  - 4) właściwe zabezpieczenie przeciwpożarowe placu budowy i wykonawstwo prac pożarowo niebezpiecznych;
  - 5) szkody w nieruchomościach lub sieciach powstałe na terenie sąsiadującym z terenem budowy wskutek prowadzenia robót, w szczególności szkody powstałe w instalacjach pozostające w bezpośrednim związku z prowadzeniem robót objętych Inwestycją;
  - 6) niewłaściwe zabezpieczenie terenu budowy oraz dopuszczenie na teren budowy osób nieupoważnionych.
9. Wykonawca będzie podejmował, na własny koszt, wszelkie niezbędne ustalenia, dotyczące poboru i dystrybucji wody, paliwa i energii elektrycznej do wszystkich miejsc, w których są niezbędne do wykonywania czynności objętych niniejszą Umową. W tym celu winien on zapewnić i użyć wszelkich niezbędnych urządzeń budowlanych, robót tymczasowych, środków transportu, materiałów oraz wszelkich czynników niezbędnych do dostarczenia i dystrybucji dostaw do różnych punktów Robót. W przypadku korzystania przez Wykonawcę z istniejącego kontrolowanego źródła wody, paliwa, oświetlenia czy energii elektrycznej, winien on zastosować się do odpowiednich zarządzeń przedstawionych mu przez kompetentne władze oraz winien zapłacić za wynajęcie tego źródła oraz uiścić wszelkie inne wymagane opłaty. Wszelkie powyższe koszty uważa się za wliczone w ceny jednostkowe i ceny ujęte w wycenionym przedmiocie Umowy.
10. Wykonawca jest obowiązany każdorazowo zawiadamiać na piśmie Zamawiającego o konieczności wykonania robót budowlanych nie stanowiących przedmiotu niniejszej Umowy. Roboty budowlane nie objęte przedmiotem niniejszej Umowy mogą być wykonane na podstawie dodatkowego pisemnego zamówienia Zamawiającego, przyjętego przez Wykonawcę w formie pisemnego (pod rygorem nieważności) aneksu do niniejszej Umowy.
11. Zamawiający (PIM) będzie organizował narady koordynacyjne z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiających i Inspektorów nadzoru inwestorskiego oraz innych zaproszonych osób. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy,
12. Kierownik budowy oraz Kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
13. Zamawiający (PIM) powiadamia uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi ją i protokołuje, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
14. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu pięciu dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.

§ 5 Termin

1. Przez dotrzymanie terminu realizacji rozumie się wykonanie przedmiotu niniejszej Umowy **w terminie:**
  - 1) **złożenie** do właściwych organów **wniosek o uzyskanie wszystkich pozwoleń na budowę** (zawierających zaakceptowane przez Zamawiającego projekty) w terminie **9 miesięcy** od daty podpisania Umowy;

- 2) **zakończenia prac projektowych** wraz z uzyskaniem wszelkich niezbędnych uzgodnień i opinii, a w szczególności uzyskaniem prawomocnego pozwolenia na budowę dla wszystkich podzadań w terminie **11 miesięcy** od daty podpisania Umowy;
  - 3) **zakończenia wszelkich robót budowlanych i montażowych**, dostaw sprzętu, odbiorów itp., oraz zgłoszenia do odpowiednich organów zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektów, potwierdzonego przez wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub zaświadczeń o zakończeniu robót budowlanych wydanych przez te organy, a także przekazaniem przedmiotu zamówienia Zamawiającym dla wszystkich podzadań w terminie **37 miesięcy** od daty podpisania Umowy.
2. Termin protokolarnego przekazania terenu budowy, z zastrzeżeniem § 4 ust.3 i ust. 4, wynosi 14 dni od dostarczenia Zamawiającemu kompletu dokumentów niezbędnych do zgłoszenia do odpowiedniego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, rozpoczęcia robót budowlanych.
  3. W przypadku wykrycia wad w dokumentacji technicznej Zamawiającego (dokumenty składające się na Opis przedmiotu zamówienia) Wykonawca zobowiązany jest do zgłoszenia wykrytych wad w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty podpisania umowy lub 7 dni od daty przekazania dokumentacji, o której mowa w § 4 ust 1 pkt 1).
  4. W przypadku wykrycia wad w wymaganiach technicznych i zgłoszenia Zamawiającemu wykrytych wad w terminie przewidzianym w ust. 3, Wykonawca oczekiwać będzie na przekazanie poprawionych wymagań technicznych, w takim wypadku Wykonawcy przysługuje roszczenie o odpowiednie przedłużenie terminu wykonania tej części zamówienia, którego wada dotyczy.
  5. W przypadku gdy wymagania techniczne będą wolne od zgłoszonych wad, Wykonawcy nie służy roszczenie o przedłużenie terminu wykonania zamówienia.
  6. Wykonawca udziela Zamawiającym rękojmi za wady dla zrealizowanych robót budowlanych. Okres rękojmi wynosi 60 miesięcy i rozpoczyna bieg w dniu odbioru końcowego i przejęcia całości robót przez Zamawiających co zostanie poświadczony podpisaniem (bez uwag) protokołu odbioru końcowego dla całości robót.
  7. Wykonawca udziela Zamawiającym gwarancji jakości na zrealizowany przedmiot Umowy na zasadach oraz w okresach wskazanych w § 16 niniejszej Umowy. .... **miesięczny³ okres gwarancji jakości**, rozpoczyna bieg w dniu odbioru końcowego i przejęcia całości robót przez Zamawiających co zostanie poświadczony podpisaniem (bez uwag) protokołu odbioru końcowego dla całości robót.
  8. Wykonawca jest odpowiedzialny przed Zamawiającymi za terminowe uzyskanie wymaganych prawem zgód, pozwoleń i decyzji oraz terminowe wykonanie prac budowlanych, również dostaw lub usług zleconych Podwykonawcom.
  9. Wykonawca zobowiązany był do złożenia wstępnego Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego do dnia podpisania Umowy, który nie stanowił załącznika do Umowy. Po opracowaniu i zaakceptowaniu przez Zamawiającego projektu budowlano-wykonawczego, Wykonawca w terminie do 21 dni licząc od dnia zaakceptowania przez Zamawiającego projektu, przedłoży celem zatwierdzenia, aktualizację Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego realizacji prac. Zamawiający zastrzega sobie czas 10 dni roboczych koniecznych do weryfikacji przedłożonych materiałów. Harmonogram Rzeczowo-Finansowy winien uwzględniać terminy realizacji przedsięwzięcia wynikające z podpisanej Umowy, etapowanie realizowanych prac oraz sukcesywne odbieranie i rozliczanie wykonanych robót. Zmiany Harmonogramu każdorazowo wymagają akceptacji Zamawiającego.

§ 6 Materiały

1. Przedmiot umowy wykonany zostanie z materiałów dostarczonych przez Wykonawcę.
2. Materiały, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać co do jakości wymaganiom określonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1570) oraz wymaganiom określonym w OPZ.
3. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w dokumentacji projektowej. Jednocześnie Wykonawca zobowiązany jest na każde żądanie Inspektorów Nadzoru i/lub Zamawiających okazać na każdym etapie realizacji robót świadectwa dopuszczające materiał/materiały do obrotu i stosowania w budownictwie.

---

³ Zgodnie z ofertą Wykonawcy

4. Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do dokonania na żądanie Zamawiających kontroli jakości robót, wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia ciężaru i ilości zużytych materiałów.
5. Zamawiający są uprawnieni do żądania przeprowadzenia dodatkowych badań, które mogą okazać się niezbędne w celu przekazania Inwestycji do eksploatacji, a Wykonawca obowiązany jest przeprowadzić takie badania.
6. Badania, o których mowa w ust. 3 i 5 będą realizowane przez Wykonawcę na własny koszt. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia badań, o których mowa w ust. 5, okaże się, że zastosowane materiały, bądź wykonanie robót jest niezgodne z dokumentacją projektową, to koszty badań dodatkowych obciążą Wykonawcę, zaś gdy wyniki badań wykażą, że materiały bądź wykonanie robót są zgodne z dokumentacją projektową, to koszty tych badań obciążają danego Zamawiającego.

§ 7 Kierowanie robotami

1. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić projektowanie oraz wykonanie i kierowanie robotami objętymi Umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane wymagane przepisami obowiązującego prawa.
2. Wykonawca zobowiązuje się skierować do projektowania i kierowania robotami personel (Specjalistów) wskazany w Ofercie Wykonawcy i załącznikach do niej, o których mowa § 1 ust. 1 pkt 2 Umowy. Przed podpisaniem Umowy Wykonawca zobowiązany jest przedstawić dokumenty, potwierdzające posiadanie przez osoby wskazane w § 9 ust. 1 wymaganych uprawnień i aktualnych zaświadczeń o przynależności do właściwych izb zawodowych, określone w dokumentach, o których mowa § 1 ust. 1 pkt 1 Umowy.
3. Zmiana osób, o których mowa w ustępie poprzednim, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej Umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga aneksu do niniejszej Umowy. Zamawiający zaakceptują taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób wymaganego postanowieniami dokumentów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 Umowy.
4. Wykonawca musi przedłożyć Zamawiającemu (PIM) propozycję zmiany, o której mowa w ust. 3, nie później niż do 7 dni przed planowanym skierowaniem do projektowania lub kierowania budową/robotami innych osób. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku projektanta lub kierownictwa budowy/robót będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
5. Zmiana osób w przypadku sytuacji losowych jak śmierć, nagła choroba lub inne obiektywnie nieprzewidywalne zdarzenie, jak również w przypadku nie wywiązywania się danej osoby z obowiązków wynikających z Umowy, lub jeżeli zmiana osoby stanie się konieczna z jakichkolwiek innych przyczyn niezależnych od Wykonawcy (rezygnacji, itp.), nie wymaga uprzedniej zgody Zamawiających z zastrzeżeniem, iż Zamawiający będą mieli prawo zakwestionowania zmiany i nie wyrażenia zgody na zmianę w terminie 7 dni od daty jej dokonania. Do zmian opisanych w zdaniu poprzedzającym znajdują zastosowanie postanowienia ust. 3 dotyczące kwalifikacji danej osoby zastępującej.
6. Dany Zamawiający może zażądać od Wykonawcy zmiany Specjalisty, jeżeli uzna i wykaże, że Specjalista nie wykonuje swoich obowiązków wynikających z Umowy, bądź wykonuje je w nieprawidłowy sposób.
7. Zaakceptowane przez Zamawiających zmiany osób, o których mowa w ust. 1, winny być potwierdzone (w przypadku wykonywania i kierowania robotami lub w przypadku wykonywania nadzoru autorskiego) również wpisem do dziennika budowy.
8. Skierowanie, bez akceptacji Zamawiających, do kierowania robotami innych osób niż osoby wskazane w dokumentach, o których mowa § 1 ust. 1 pkt 2 Umowy, stanowi podstawę odstąpienia od Umowy przez Zamawiających z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
9. Zapisy ustępów poprzedzających mają odpowiednie zastosowanie w przypadku złożenia przez Wykonawcę propozycji powiększenia składu personelu kierowniczego.

§ 8 Personel kierowniczy Wykonawcy

1. Wykonawca do pełnienia funkcji specjalistów ustanawia następujące osoby:
  - 1) Kierownika Budowy - P. _____

- 2) Kierownika Robót Sieciowych - P. _____
  - 3) Kierownik Robót Elektrycznych – P. _____
  - 4) Kierownik Robót Drogowych – P. _____
  - 5) Główny Projektant – P. _____
  - 6) Projektant w specjalności elektrycznej – P. _____
  - 7) Projektant w specjalności drogowej – P. _____
2. Osoby wskazane w ust. 1 są osobami zgodnymi ze wskazaniami zawartymi w ofercie Wykonawcy.
  3. Osoby wskazane w ust. 1 będą działać w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane.
  4. Zamawiający zastrzegają sobie prawo żądania zmiany personelu kierowniczego Wykonawcy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, w wypadkach, gdy działania bądź zaniechania tych osób uniemożliwiają lub stanowią zagrożenie dla prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, a także w razie nierzetelnego wykonywania obowiązków przez powyższe osoby. Zamawiający (PIM) pisemnie poinformuje Wykonawcę o konieczności zmiany specjalisty oraz jej przyczynach. Wykonawca, po odebraniu zawiadomienia, w terminie 7 dni przedstawia propozycję pełnienia funkcji specjalisty przez osobę zamienną w miejsce poprzedniego specjalisty. Zamawiający (PIM) zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanej osoby będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osoby wymaganego postanowieniami dokumentów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt. 1 Umowy.

§ 9 Pracownicy Wykonawcy

1. Zamawiający wymagają zatrudnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę osób wykonujących podstawowe czynności techniczne lub prace budowlane w trakcie realizacji zamówienia, kwalifikowanych jako pracownicy fizyczni, z wyłączeniem osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.
2. W trakcie realizacji zamówienia każdy z Zamawiających uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust.1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny;
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów;
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
3. Przed przystąpieniem do realizacji robót, odpowiednio Wykonawca lub podwykonawca złożą Inspektorowi Nadzoru oświadczenie o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności opisane w ust. 1. Oświadczenie powinno zawierać w szczególności; dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte oświadczeniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub Podwykonawcy. Oświadczenie, o których mowa powyżej winny być składane w toku realizacji Umowy przed dopuszczeniem konkretnego pracownika do wykonywania pracy.
4. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
  - 1) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych*. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;

- 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę **kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych*.
- 3) **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
- 4) **oświadczenie** Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy.
5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, każdy z Zamawiających może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
6. W przypadku ujawnienia w toku kontroli większej ilości wykonujących czynności wskazane w ust 1 aniżeli ilość wskazana w oświadczeniu składanym na podstawie ust 3, wszystkie niezgłoszone osoby zostaną potraktowane jako niezgłoszeni Podwykonawcy.
7. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie – ze wszelkimi konsekwencjami wynikającymi z niniejszej Umowy - jako niespełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności.

§ 10 Inspektorzy

1. Zamawiający wyznacza do pełnienia Nadzoru inwestorskiego następujące osoby;
  - 1) jako Kierownika Projektu – P. _____
  - 2) jako Inspektora Nadzoru Robót Kanalizacyjnych – P. _____
  - 3) jako Inspektora Nadzoru Robót Elektrycznych – P. _____
  - 4) jako Inspektora Nadzoru Robót Drogowych – P. _____
2. Osoby wskazane w ust. 1 będą działać w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane oraz przepisach wykonawczych w szczególności poprzez:
  - 1) sprawowanie kontroli w zakresie zgodności realizowanych prac budowlanych z pozwoleniem na budowę, obowiązującymi w Polsce przepisami oraz polskimi normami;
  - 2) sprawdzanie jakości wykonywanych prac budowlanych oraz zainstalowanych urządzeń i wyposażenia, użytych materiałów a także niedopuszczenie do zastosowania urządzeń i wyposażenia niedopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie;
  - 3) sprawdzanie i odbiór prac budowlanych w sposób wskazany w § 15;
  - 4) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót, nadzór nad usunięciem wad i usterek.
3. Zamawiający zastrzegają sobie prawo zmiany osób wskazanych w ust. 1. O dokonaniu zmiany Zamawiający (PIM) powiadomi na piśmie Wykonawcę na 3 dni przed dokonaniem zmiany. Zmiana ta winna być dokonana wpisem do dziennika budowy i nie wymaga aneksu do niniejszej Umowy.
4. Polecenia wydawane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego mają formę pisemną, w pierwszej kolejności jako wpis do dziennika budowy. Jeżeli w jakichkolwiek okolicznościach Inspektor nadzoru inwestorskiego uzna za konieczne wydanie ustnego polecenia, to Wykonawca zobowiązany jest zastosować się do takiego polecenia, w takim przypadku Inspektor nadzoru inwestorskiego ma obowiązek wystawić pisemne potwierdzenie swojej ustnej decyzji.

§ 11 Podwykonawstwo

1. Wykonawca jest uprawniony do zawarcia umowy o podwykonawstwo części przedmiotu Umowy z innymi podmiotami z zastrzeżeniem, że nie spowoduje to wydłużenia czasu wykonania zamówienia stanowiącego przedmiot niniejszej Umowy, ani nie zwiększy kosztów wykonania niniejszej Umowy,

- jak i nie ograniczy jego zakresu odpowiedzialności, bądź obowiązków jemu przypisanych. Przedmiotem umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie prac, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.
2. Wykonawca zamierzający zawrzeć umowę z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, zobowiązany jest w terminie 14 dni przed planowanym skierowaniem Podwykonawcy do wykonania robót objętych przedmiotem niniejszej umowy, przedłożyć Zamawiającemu (PIM) projekt umowy z Podwykonawcą wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w projekcie umowy. Umowa z Podwykonawcą winna spełniać wymagania określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności w ust. 11 poniżej, jak również przewidywać termin płatności na rzecz Podwykonawcy nie dłuższy niż 30 dni od daty doręczenia Wykonawcy faktury lub rachunku za wykonane przez Podwykonawcę roboty budowlane.
  3. Jeżeli żaden z Zamawiających w terminie 14 dni od przedstawienia PIM przez Wykonawcę projektu umowy z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w projekcie umowy, nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń będzie się uważało, że Zamawiający wyrazili zgodę na zawarcie przedstawionej umowy z podwykonawcą, z upływem tego terminu. Zamawiający mogą zgłosić zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo robót budowlanych w zakresie w jakim umowa ta nie spełnia wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności w ust. 11 poniżej, bądź gdy przewiduje termin zapłaty dłuższy niż wskazany w ust. 2 powyżej.
  4. Wykonawca, w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, przedkłada Zamawiającemu (PIM) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy z Podwykonawcą.
  5. Każdy z Zamawiających w terminie 7 dni od daty przedłożenia umowy z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, może zgłosić pisemny sprzeciw w zakresie w jakim umowa nie spełnia wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności w ust. 11, bądź gdy przewiduje termin zapłaty dłuższy niż wskazany w ust. 2 powyżej.
  6. Niezgłoszenie sprzeciwu w terminie, o którym mowa w ust. 5 powyżej, traktuje się jako akceptację umowy z Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, przez Zamawiających i od tego momentu Podwykonawca uprawniony jest do podjęcia robót budowlanych objętych przedmiotem umowy i wstępu na teren budowy.
  7. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca, któremu powierzono realizację części przedmiotu umowy, przedkłada Zamawiającemu (PIM) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są **dostawy lub usługi** w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo dostaw lub usług, o wartości mniejszej niż 0,5% wartości niniejszej Umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jako niepodlegający niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł. Umowa, o której mowa wyżej winna spełniać wymagania określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności w ust. 11 poniżej, jak również przewidywać termin płatności na rzecz Podwykonawcy nie dłuższy niż 30 dni od daty doręczenia Wykonawcy faktury lub rachunku za wykonane przez Podwykonawcę dostawy lub usługi.
  8. W przypadku kiedy przedłożona umowa z Podwykonawcą dostaw lub usług nie spełnia wymogów, o których mowa w ust. 7, każdy z Zamawiających może wezwać Wykonawcę do wprowadzenia zmian w zawartej umowie wyznaczając w tym celu termin nie dłuższy niż 14 dni pod rygorem naliczenia kary umownej, o której mowa w § 19 ust. 1 pkt.10).
  9. Postanowienia o których mowa w ust. 1 – 8 dotyczą również zmian w odpowiednich umowach z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą,
  10. Postanowienia ust. 2 - 9 stosuje się odpowiednio do umów zawieranych przez Podwykonawcę z dalszym Podwykonawcą, przy czym do przedkładanego przez Wykonawcę Zamawiającemu (PIM) projektu umowy pomiędzy Podwykonawcą, a dalszym Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, dołącza się pisemną zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwie o treści zgodnej z projektem umowy.
  11. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie zawierała, co najmniej następujące postanowienia:
    - 1) rodzaj i zakres prac zleczanych Podwykonawcy;
    - 2) kwotę płatności należnych Podwykonawcy z rozbiciem na poszczególne elementy (analogicznie do TER) oraz okresy rozliczeniowe, przy czym łączna wysokość wynagrodzenia należnego

- Podwykonawcy, nie może być wyższa, niż kwota określona w Wykazie Cen lub TER za ten sam zakres robót;
- 3) terminy rozliczeń (okresy rozliczeniowe) z Podwykonawcą, które nie mogą być dłuższe aniżeli terminy rozliczeń (okresy rozliczeniowe) pomiędzy Wykonawcą, a Zamawiającym, w odniesieniu do tych samych elementów bądź robót;
  - 4) harmonogram realizacji robót zleconych Podwykonawcy (harmonogram rzeczowy) wraz z harmonogramem płatności na rzecz Podwykonawcy, uwzględniający możliwy dopuszczalny umową termin rozpoczęcia robót przez Podwykonawcę oraz terminy wiążące Wykonawcę na podstawie niniejszej Umowy. Harmonogramy, o których mowa wyżej muszą być zgodne z Harmonogramem Rzeczowo-Finansowym, o którym mowa w § 5 ust. 9 niniejszej Umowy i będą aktualizowane każdorazowo w przypadku zmian w umowach z Podwykonawcą;
  - 5) zasady dokonywania przez Wykonawcę odbioru robót wykonywanych przez Podwykonawcę, z tym zastrzeżeniem, iż odbiory stanowiące podstawę płatności na rzecz Podwykonawców odbywać się będą nie rzadziej aniżeli odbiory tych samych robót wchodzących w skład robót odbieranych przez Zamawiającego. Odbiory prac wykonanych przez Podwykonawców będą się odbywały wcześniej aniżeli terminy odbiorów prac dokonywanych przez Zamawiającego. Odbiór robót przez Zamawiającego nie może stanowić warunku odbioru robót wykonanych przez Podwykonawcę;
  - 6) terminy płatności, przy czym płatności w stosunku do Podwykonawców muszą być zgodne z przepisami ustawy Kodeks cywilny oraz ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016r. poz. 684), oraz zawartymi umowami, a termin płatności kwot należnych Podwykonawcy nie może przekroczyć 30 dni;
  - 7) zasady ustalania zabezpieczenia należytego wykonania umowy, przy czym warunki w ten sposób określone nie mogą być gorsze aniżeli określone w analogicznych postanowieniach zawartych w umowie pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą. Terminy zwolnienia gwarancji należytego wykonania umowy określone w umowach zawartych pomiędzy Wykonawcą i Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą nie mogą upływać później aniżeli terminy zwolnienia gwarancji należytego wykonania umowy zawarte w umowach pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą;
  - 8) umowa podwykonawcza nie może zawierać zapisów nakazujących Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy wniesienia zabezpieczenia wykonania lub należytego wykonania umowy jedynie w pieniądzu, bez możliwości jej zmiany na gwarancję bankową, ubezpieczeniową lub inną formę przewidzianą w przepisach Prawa, a w szczególności ustawy Prawo zamówień publicznych;
  - 9) umowa podwykonawcza nie może zawierać zapisów uzależniających zwrot Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Wykonawcę, od zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy przez Zamawiającego Wykonawcy
  - 10) zakaz dokonywania zmian w umowie, w tym rozszerzania zakresu, zlecenia robót zamiennych lub dodatkowych, bez zgody Zamawiającego;
  - 11) umowa nie może zawierać zapisów dotyczących dokonywania wzajemnych potrąceń należności pomiędzy Wykonawcą i jego Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą, wynikających z roszczeń innych, aniżeli związane z realizacją niniejszej Umowy;
  - 12) umowa podwykonawcza nie może zawierać zapisów sprzecznych z treścią niniejszej Umowy pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą oraz z treścią OPZ lub następnie dokumentacji technicznej inwestycji;
  - 13) umowa podwykonawcza nie może zawierać zapisów uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę płatności od Wykonawcy od zapłaty przez Zamawiającego Wykonawcy wynagrodzenia obejmującego zakres robót wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcy.
12. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku Podwykonawcy będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia inwestycji, o którym mowa w § 5 ust. 1 niniejszej Umowy.
  13. Zakłada się, że nie będzie wymagało uzyskania uprzedniej zgody Zamawiających zatrudnienie innych osób, niż wymienione w § 9 ust. 1 niniejszej Umowy.
  14. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców jak za swoje własne. Zgoda Zamawiających na zawarcie umowy z Podwykonawcą, o której mowa w ust 2 nie zwalnia

- Wykonawcy od odpowiedzialności za wykonanie umowy lub działania albo zaniechania Podwykonawcy.
15. Przed upływem terminu płatności kwot wynikających z wystawionych przez Wykonawcę faktur VAT, obejmujących kwoty należne Podwykonawcom, dany Zamawiający żąda od Wykonawcy dowodu, że Podwykonawcy których umowy zostały zawarte z zachowaniem trybu opisanego powyżej otrzymali wszystkie kwoty należne im na mocy wcześniejszych faktur VAT, pomniejszone o odpowiednie potrącenia o ile takie wynikały z zawartych umów.
  16. Jeżeli Wykonawca nie dopełni obowiązku przedstawienia takich dowodów, z wyłączeniem przypadków, kiedy Wykonawca:
    - 1) dostarczy danemu Zamawiającemu pisemnych przekonywujących dowodów, że Wykonawca jest w uzasadniony sposób uprawniony do wstrzymania lub odmowy zapłaty tych kwot należnych Podwykonawcom, oraz
    - 2) dostarczy danemu Zamawiającemu odpowiednich dowodów na to, że Podwykonawca został powiadomiony o tych uprawnieniach Wykonawcy,dany Zamawiający może zapłacić Podwykonawcy bezpośrednio całość lub część kwot uprzednio potwierdzonych, pomniejszonych o kwoty, do których mają zastosowanie postanowienia zawarte w pkt 1) i 2). Kwoty wypłacone Podwykonawcy, dany Zamawiający potrąca Wykonawcy z kwoty przysługującej mu na podstawie najbliższej faktury VAT. Do zapłaty kwot, o których mowa wyżej bezpośrednio na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy mają zastosowanie postanowienia ust. 17.
  17. Niezależnie od postanowień ust. 16, w przypadku uchylania się przez Wykonawcę od zapłaty kwot należnych Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom których umowy zostały zawarte w trybie przewidzianym wyżej Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia tym Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom. Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej obejmuje wyłącznie należności powstałe po wyczerpaniu trybu zawierania umowy z Podwykonawcami lub dalszymi Podwykonawcami, o którym mowa wyżej i obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie bez odsetek.
  18. W przypadku zgłoszenia danemu Zamawiającemu przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, o których mowa w ust. 17 faktu uchylania się Wykonawcy od dokonania zapłaty wymagalnego wynagrodzenia, Zamawiający ten informuje o tej okoliczności Wykonawcę wyznaczając mu 7 dniowy termin do zgłoszenia uwag lub zastrzeżeń do złożonego roszczenia.
  19. W przypadku zgłoszenia uwag lub zastrzeżeń do zgłoszonego przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę roszczenia w terminie wskazanym w ust. 18 każdy Zamawiający może:
    - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
    - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  20. W przypadku braku złożenia uwag lub zastrzeżeń przez Wykonawcę w terminie wskazanym w ust. 18 uznaje się, iż roszczenia składane przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę są zasadne i w takiej sytuacji zastosowanie znajdzie regulacja ust. 19 pkt 3).
  21. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 18 i 19, dany Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy od tego Zamawiającego.

§ 12 Dostęp do terenu budowy

Ustala się że:

- 1) Wykonawca będzie odpowiedzialny za niedopuszczanie osób nieupoważnionych na teren budowy,
- 2) osoby upoważnione będą ograniczone do Personelu Wykonawcy i Personelu Zamawiających, Inspektorów oraz wszelkiego innego personelu, o którym Wykonawca został powiadomiony przez jednego z Zamawiających lub jednego z Inspektorów, jako o upoważnionym personelu innych wykonawców Zamawiającego na terenie budowy, oraz osób z mocy prawa mających wstęp na teren budowy, w trakcie wykonywania czynności urzędowych.

§ 13 Wynagrodzenie

1. Za prace wykonane Wykonawca otrzymuje uzgodnione przez Strony wynagrodzenie ryczałtowe (zwane dalej „wynagrodzeniem”) w kwocie netto ..... zł (słownie: .....) plus podatek VAT (stawka 23%) w wysokości ..... zł (słownie: .....) co stanowi łącznie wynagrodzenie brutto (z VAT) ..... zł (słownie: .....).
Strony ustalają, iż powyższe wynagrodzenie będzie obowiązujące przy wykonaniu całego przedmiotu Umowy i obejmuje całość roszczeń Wykonawcy z tytułu wykonania Umowy.
2. Z powyższej kwoty:
  - 1) PIM zobowiązany jest do zapłaty Wykonawcy kwoty netto ..... zł (słownie: .....) plus podatek VAT (stawka 23%) w wysokości ..... zł (słownie: .....) co stanowi łącznie cenę brutto (z VAT) ..... zł (słownie: .....);
  - 2) Gmina zobowiązana jest do zapłaty Wykonawcy kwoty netto ..... zł (słownie: .....) plus podatek VAT (stawka 23%) w wysokości ..... zł (słownie: .....) co stanowi łącznie cenę brutto (z VAT) ..... zł (słownie: .....).
3. Przyjęta stawka VAT ustalona została w oparciu o przepisy ustawy o podatku VAT od towarów i usług obowiązujące w dniu złożenia oferty.
4. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mają charakter ryczałtowy z zastrzeżeniem, że mogą zostać pomniejszone, w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w § 22 niniejszej Umowy i pomniejszenie zostało wyliczone w oparciu o wymagania Zamawiającego zawarte w OPZ i w niniejszej Umowie.
5. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, stanowi równowartość ceny oferty złożonej przez Wykonawcę w postępowaniu o udzielenie niniejszego zamówienia publicznego.
6. Wynagrodzenie uwzględnia wszystkie warunki miejscowe, pogodowe i inne okoliczności mające wpływ na ceny, w szczególności należne wynagrodzenie na rzecz Podwykonawców zarówno robót budowlanych jak i wymaganych usług i dostaw, w związku z czym Wykonawca nie będzie domagał się w przyszłości zwiększenia ceny w oparciu o te okoliczności. W wynagrodzeniu określonym w ust. 1 i 2 mieszczą się wszystkie koszty kompleksowej realizacji przedmiotu umowy, w tym także prawa autorskie majątkowe do sporządzonej dokumentacji, a także ryzyko Wykonawcy i jego odpowiedzialność za prawidłowe oszacowanie ilości prac oraz materiałów, robocizny i sprzętu koniecznych do wykonania przedmiotu umowy. Wynagrodzenie ryczałtowe o którym mowa w ust. 1-2 powyżej obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją przedmiotu Umowy, w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją Umowy. Niedooszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu Umowy, nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1-2 powyżej. Strony nie mogą zmienić ceny wykonania zamówienia przedstawionej w ust. 1-2, poza okolicznościami przedstawionymi w § 22 i § 23 niniejszej Umowy.
7. W przypadku zmiany określonej w ust. 1 procentowej stawki podatku VAT od towarów i usług będących przedmiotem umowy, kwota brutto wynagrodzenia zostanie odpowiednio dostosowana aneksem do niniejszej Umowy.
8. Waloryzacji ceny oferty w związku z rzeczywistą inflacją nie przewiduje się.
9. Wykonawca nie może z własnej inicjatywy, bez uprzedniej zgody Zamawiającego w formie pisemnej, wykonać objętych Umową robót inaczej, niż to przewiduje projekt zatwierdzony przez Zamawiającego, albo zastosować innych materiałów lub konstrukcji niż określone w projekcie. Jeżeli zamierzone zmiany powodują potrzebę zmian projektu, Wykonawca dokonuje ich na własny koszt.
10. Zamawiający może odmówić zapłaty wynagrodzenia za roboty dodatkowe lub zamiennie wykonane bez jego uprzedniej pisemnej zgody.

§ 14 Płatności

1. Wynagrodzenie Wykonawcy, o którym mowa § 13 ust. 1 i 2 niniejszej Umowy, płatne będzie, na podstawie faktur VAT wystawianych przez Wykonawcę na poszczególnych Zamawiających.
2. Zapłaty faktur dokonywać się będzie przelewami na konto Wykonawcy w banku ..... nr konta .....
3. Przewiduje się płatności dla poszczególnych rodzajów prac i robót ujętych w Wykazie Cen osobno dla każdego z Podzadań wyszczególnionych w Wykazie Cen w Ofercie Wykonawcy.
4. Zasady płatności częściowych oraz płatności końcowej określają szczegółowo wymagania PFU.

5. Suma faktur częściowych nie może przekroczyć wartości 90% wynagrodzenia za roboty budowlane (punkty 2 i 3 Wykazów Cen), a pozostała część zostanie zapłacona na podstawie faktury końcowej.
6. Zamawiający przewiduje podział płatności za opracowaną dokumentację projektową na następujące części:
  - 1) za opracowaną zgodnie z Umową, zaakceptowaną przez Zamawiającego, dokumentację projektową, złożoną do odpowiedniego organu administracji państwowej – 70% ceny ofertowej za prace projektowe
  - 2) za uzyskanie prawomocnego pozwolenia na podstawie złożonej dokumentacji projektowej – 20% ceny ofertowej za prace projektowe
  - 3) za opracowaną zgodnie z Umową, zaakceptowaną przez Zamawiającego, dokumentację powykonawczą – 10% ceny ofertowej za prace projektowe.
7. Koszt pełnienia nadzoru autorskiego nie podlega odrębnej zapłacie i powinien zostać ujęty w cenie wykonania dokumentacji projektowej (dokumentacja powykonawcza).
8. Do każdej faktury, załączone będzie zestawienie: wszelkich wykonanych przez Podwykonawców robót wraz z protokołami ich odbioru przez Wykonawcę, należności dla wszystkich Podwykonawców wraz z kopiami wystawionych przez nich faktur obejmujących całość prac wykonywanych przez Podwykonawców oraz z potwierdzeniami zapłaty należności wynikających z tych faktur przez Wykonawcę na rzecz Podwykonawców. Brak potwierdzeń zapłaty na rzecz podwykonawców stanowi podstawę do wstrzymania płatności przez Zamawiającego, z zastrzeżeniem postanowień § 11 ust. 16 niniejszej Umowy.
9. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do przedstawionego zestawienia przez danego Inspektora lub danego Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest ustosunkować się do nich. Do poprawionego zestawienia zastosowanie mają postanowienia ust. 4.
10. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury w terminie **do 30 dni** licząc od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z zatwierdzonymi załącznikami. Datą zapłaty jest dzień wydania polecenia przelewu bankowego.

§ 15 Odbiory

1. Wszystkie odbiory projektów i robót (zanikających, ulegających zakryciu, odbiory częściowe, odbiór końcowy całości robót, etc.) dokonywane będą na zasadach i w terminach zgodnych z zasadami określonymi w PFU.
2. Z czynności odbiorów sporządzane będą protokoły zgodnie z zasadami określonymi w PFU. W ramach odbiorów będą musiały być przekazane dokumenty wskazane w PFU w rozdziałach dotyczących odbiorów.

§ 16 Gwarancja jakości

1. Wykonawca udziela każdemu z Zamawiających z osobna **gwarancji jakości** na wykonane roboty budowlane (materiały, urządzenia, wyposażenie oraz na robociznę) oraz na zrealizowane dostawy urządzeń, sprzętu i wyposażenia, która wynosi, zgodnie z ofertą Wykonawcy nie mniej niż ..... **miesiący**⁴. W przypadku gdy okresy gwarancji udzielone przez producentów/dostawców są dłuższe, obowiązują te okresy. Gwarancja jakości udzielona dla dostarczonych w ramach niniejszej Umowy urządzeń, elementów sprzętu lub wyposażenia winna spełniać minimalne warunki określone w poniższych ustępach.
2. Niniejsza Umowa ma charakter dokumentu Gwarancji.
3. Wykonawca gwarantuje dostawę najnowszego modelu fabrycznie nowych, nie używanych urządzeń, sprzętu i elementów wyposażenia i części zamiennych i włączenie wszystkich najnowocześniejszych ulepszeń do projektu i materiałów.
4. Wykonawca gwarantuje, że wszystkie dostarczone urządzenia, sprzęt i elementy wyposażenia są wolne od wad wynikających z projektowania, materiałów czy jakości wykonania.
5. Realizacja uprawnień z tytułu gwarancji jakości odbywać się będzie, na poniżej podanych warunkach, które traktować należy jako wymogi minimalne:
  - 1) w przypadku wystąpienia (ujawnienia) wady w okresie gwarancji Zamawiający zobowiązany jest zawiadomić pisemnie (listownie lub faksem) Wykonawcę w terminie 5 dni od daty jej wystąpienia (wykrycia);

---

⁴ Zgodnie z ofertą Wykonawcy

- 2) istnienie wad stwierdza się protokolarnie. W protokole stwierdzenia wad, Zamawiający wyznacza pożądany termin na usunięcie wad. Wykonawca usunie wady bezpłatnie w możliwie najkrótszym czasie i w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego;
  - 3) usunięcie wad powinno być stwierdzone protokolarnie;
  - 4) Wykonawca przystąpi niezwłocznie do usuwania nieprzewidzianych wad zgłoszonych w okresie gwarancji, w racjonalnym terminie nie dłuższym niż 3 dni od chwili otrzymania zawiadomienia o ich wystąpieniu;
  - 5) gwarancja obejmuje uszkodzenia wskutek wadliwego wykonawstwa – niezgodnego z projektem, zasadami sztuki budowlanej bądź nieprzestrzegania warunków Umowy z Zamawiającym albo ukrytej wady materiałowej;
  - 6) Wykonawca przeprowadzać będzie okresowe kontrole, konserwację i naprawy dostarczonego wyposażenia, sprzętu i urządzeń, gwarantuje dostawę części zamiennych koniecznych do przeprowadzenia napraw i ponosić będzie koszty takich zobowiązań;
  - 7) Wykonawca przedstawi harmonogram okresowych kontroli, konserwacji i napraw, które nie mogą być sprzeczne z programem eksploatacji i nie mogą skutkować utratą gwarancji;
  - 8) Gwarancja dla dostarczonego wyposażenia, sprzętu i urządzeń i części zamiennych nie obejmuje roszczeń z tytułu uszkodzeń i wad wynikłych na skutek:
    - a) niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją obsługi działania użytkownika, niewłaściwego przechowywania lub konserwacji;
    - b) obsługi urządzeń niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją;
    - c) samowolnych napraw, przeróbek lub zmian konstrukcyjnych dokonanych przez użytkownika lub inne nieupoważnione osoby;
    - d) uszkodzenia przez tzw. siły wyższe (w szczególności wyładowania atmosferyczne, powódź, pożar, zbyt wysokie napięcie elektryczne, wpływy chemiczne);
    - e) uszkodzenie związanych z nieprawidłową eksploatacją urządzeń, przekroczenie podanych wartości konstrukcyjnych i eksploatacyjnych, stosowania niewłaściwych materiałów eksploatacyjnych.
6. Bieg okresu gwarancji rozpoczyna się:
- 1) w dniu dokonania Końcowego Odbioru Robót lub w dniu potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy Końcowym Odbiorze Robót;
  - 2) dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany;
  - 3) dla materiałów i urządzeń naprawionych od dnia ich naprawy z uwzględnieniem postanowień ust. 5 pkt 3) powyżej.
7. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust. 1, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego okresu.
8. Jeżeli Wykonawca nie przystąpi do usunięcia wad w terminie do 5 dni od daty zgłoszenia wad przez Zamawiającego, lub nie usunie wad w racjonalnym terminie na ich usunięcie, każdorazowo uzgodnionym przez Strony wraz ze zgłoszeniem wad, to Zamawiający może zlecić usunięcie wad stronie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy.

§ 17 Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w łącznej wysokości 10 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 13 ust. 1 niniejszej Umowy, tj. kwotę __ PLN (słownie złotych: _____).
2. Zabezpieczenie, o którym mowa w poprzednim ustępie jest wnoszone w następujący sposób:
  - 1) w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 13 ust. 2 pkt 1) niniejszej Umowy, tj. kwotę __ PLN (słownie złotych: _____) na rzecz PIM;
  - 2) w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 13 ust. 2 pkt 2) niniejszej Umowy, tj. kwotę __ PLN (słownie złotych: _____) na rzecz Gminy.
3. W dniu podpisania Umowy Wykonawca wniósł ustalone w ust. 2 kwoty zabezpieczeń należytego wykonania umowy odpowiednio w formie⁵:
  - 1) ..... - na rzecz PIM;
  - 2) ..... – na rzecz Gminy.
4. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie zwrócone Wykonawcy przez poszczególnych Zamawiających po uprzednim przedstawieniu przez Wykonawcę dowodów

⁵ W przypadku wnoszenia przez Wykonawcę zabezpieczenia w gotówce w ostatecznej wersji Umowy zostanie podany numer rachunku bankowego danego Zamawiającego na który zostało wniesione zabezpieczenie.

- dokonania zwrotu odpowiednich części zabezpieczenia wniesionego przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, w terminach i wysokościach jak niżej:
- 1) 70% kwoty zabezpieczenia w terminie 30 dni od daty wykonania Umowy i uznania jej przez Zamawiających za należyte wykonaną, co zostanie poświadczane podpisaniem przez Strony Końcowego Protokołu Odbioru Robót (bez uwag);
  - 2) 30% kwoty zabezpieczenia nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
5. Zamawiający wstrzymają się ze zwrotem części zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, o której mowa w ust. 4 pkt 2), w przypadku kiedy Wykonawca nie usunął w terminie stwierdzonych w trakcie rękojmi wad lub jest w trakcie usuwania tych wad.
  6. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu Zamawiający zwracają je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
  7. Jeżeli okres na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie przekracza 5 lat, zabezpieczenie w pieniądzu wnosi się na cały ten okres, a zabezpieczenie w innej formie wnosi się na okres nie krótszy niż 5 lat, z jednoczesnym zobowiązaniem się Wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.
  8. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmieniają formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia. Wypłaty, o których mowa w poprzednim zdaniu, następują nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.

§ 18 Ubezpieczenie

1. Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia na własny koszt odpowiednich umów ubezpieczenia z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z określonymi zdarzeniami losowymi, oraz od odpowiedzialności cywilnej na czas realizacji robót objętych Umową, to jest co najmniej:
  - 1) Ubezpieczenie **OC kontraktowe** dla celów realizacji niniejszego zamówienia na kwotę równą wartości realizowanej Umowy. Ubezpieczenie kontraktowe powinno obejmować co najmniej ubezpieczenie obiektów, budowli, materiałów, sprzętu, urządzeń, mienia ruchomego prowadzeniem robót od szkód wynikających z ich zniszczeń, a także od ognia, huraganu, zalania i innych zdarzeń losowych.
  - 2) ubezpieczenia od ryzyka zawodowego, które obejmie ryzyko zaniedbań zawodowych w projektowaniu Robót.
  - 3) Ubezpieczenie **OC deliktowe** dla celów realizacji niniejszego zamówienia na kwotę 500.000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzeniaz zastrzeżeniem, iż będzie je utrzymywał w mocy przez cały okres realizowanej Umowy.
2. Umowa ubezpieczenia OC kontraktowego powinna zawierać klauzule wskazujące Zamawiających jako beneficjentów ubezpieczenia i uprawniające każdego z nich do samodzielnego zaspokojenia z sumy ubezpieczenia.
3. Wykonawca w terminie do 7 dni od daty podpisania niniejszej Umowy, przedłoży do wglądu Zamawiającego (PIM) umowy ubezpieczenia, o których mowa powyżej w ust. 1. pkt. 1)-3). Nieprzekazanie Zamawiającemu zawartych umów ubezpieczeniowych o których mowa powyżej, zgodnych z zaakceptowaną przez Zamawiającego treścią, może skutkować odstąpieniem od Umowy przez Zamawiających z winy Wykonawcy.
4. Wykonawca nie będzie uprawniony do zmian warunków ubezpieczenia bez uprzedniej zgody Zamawiającego (PIM).
5. Umowy ubezpieczenia powinny zapewniać wypłatę odszkodowania płatnego w walucie polskiej, w kwotach koniecznych dla pełnego naprawienia spowodowanej szkody, bez żadnych ograniczeń.
6. W trakcie realizacji niniejszej Umowy Wykonawca zobowiązany jest przedłużać wskazane powyżej ubezpieczenie, tak by obejmowało cały okres realizacji Umowy oraz przedkładać dokument potwierdzający ten fakt nie później niż w terminie do 7 dni od daty wygaśnięcia poprzedniego ubezpieczenia.
7. W przypadku nie wykonania przez Wykonawcę zobowiązań z ust. 1 lub ust. 6, Zamawiający jest uprawniony do zawarcia polisa na koszt Wykonawcy z wybranym przez siebie ubezpieczycielem, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 19 Kary umowne

1. Każdy Zamawiający jest uprawniony do następujących kar umownych, które w przypadku żądania Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest zapłacić:
  - 1) za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy tj. opóźnienia dochowania terminu wskazanego **w § 5 ust. 1 pkt 3)** lub terminu wskazanego w § 5 ust. 1 pkt 1) lub w § 5 ust. 1 pkt 2) niniejszej Umowy - w wysokości 0,1% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary - za każdy dzień opóźnienia;
  - 2) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym całości robót, w trakcie okresu rękojmi lub udzielonej gwarancji jakości, lub przy odbiorze przed upływem okresu gwarancji jakości, z przyczyn zależnych od Wykonawcy - w wysokości 1% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary, za każdy dzień opóźnienia, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad zgodnie z postanowieniami § 16 i § 17 niniejszej Umowy;
  - 3) za spowodowanie przerwy w realizacji robót z przyczyn zależnych od Wykonawcy, dłuższej niż 10 dni - w wysokości 1,5 % kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary, za każdy dzień przerwy, trwającej dłużej niż 10 dni w stosunku do Harmonogramu;
  - 4) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości 10% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary;
  - 5) jeżeli roboty objęte przedmiotem niniejszej Umowy będzie wykonywał podmiot inny niż Wykonawca lub inny niż Podwykonawca skierowany do wykonywania robót zgodnie z procedurą określoną w § 11 niniejszej Umowy - karę umowną w wysokości 10% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary;
  - 6) jeżeli czynności zastrzeżone w Prawie Budowlanym dla kierownika budowy/robót, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego - w wysokości 10% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary;
  - 7) z tytułu naruszenia przez Wykonawcę któregokolwiek z obowiązków określonych w § 4 ust. 2, ust. 7 lub ust. 11 w wysokości 0,1 % kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary za każdy przypadek naruszenia;
  - 8) w przypadku braku zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 0,1 % kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary, za każdy dzień, który upłynie pomiędzy dokonaniem bezpośredniej zapłaty na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy a dokonaniem płatności na rzecz Wykonawcy, z której potrącona zostanie należność bezpośrednio wypłacona;
  - 9) w przypadku nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości 0,1 % kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary, za każdy dzień, który upłynie pomiędzy terminem płatności określonym w umowach Podwykonawczych lub w zaktualizowanym harmonogramie realizacji robót zleconych Podwykonawcy, o którym mowa w § 11 ust. 11 pkt 4) niniejszej Umowy, a faktycznym dokonaniem płatności przez Wykonawcę;
  - 10) w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub dostaw lub usług, której przedmiotem są roboty budowlane lub dostawy lub usługi, lub projektu jej zmiany, albo nieprzedłużenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, albo braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 1% kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary, za każdy przypadek naruszenia;
  - 11) z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w § 9 ust 1 niniejszej Umowy czynności, Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez wykonawcę kary umownej w wysokości 5 % kwoty brutto wskazanej w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego dochodzącego zapłaty kary za każdy przypadek naruszenia w/w obowiązków. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez wykonawcę lub

- podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w § 9 ust 1 czynności.
2. Dany Zamawiający zapłaci Wykonawcy odpowiednio kary umowne z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie tego Zamawiającego - w wysokości 10 % wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 13 ust. 2 niniejszej Umowy i należnej od Zamawiającego, od którego dochodzona jest zapłata kary. Kary nie obowiązują jeżeli odstąpienie od umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w § 20 ust. 1 niniejszej Umowy.
  3. Zamawiający zastrzegają sobie prawo do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody i utraconych korzyści na zasadach ogólnych.
  4. Kary umowne wskazane w ust 1 powyżej mają charakter kar odrębnych i mogą podlegać kumulacji.
  5. Naliczone Wykonawcy kary umowne mogą być potrącane z przysługującego Wykonawcy wynagrodzenia, z dowolnej przysługującej Wykonawcy płatności.
  6. Roszczenia o zapłatę kar umownych nie wygasają w przypadku odstąpienia od Umowy lub jej wygaśnięcia.

§ 20 Odstąpienie od Umowy i wypowiedzenie Umowy

1. Jeżeli Wykonawca nie wykonuje lub nienależyte wykonuje Umowę, każdy z Zamawiających może zażądać od Wykonawcy należytego wykonania Umowy lub naprawienia wynikłych z tego tytułu szkód, wyznaczając odpowiedni termin do zadośćuczynienia temu żądaniu.
2. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w całości lub części:
  - 1) Wykonawca nie przystąpił do odbioru terenu budowy w terminie określonym w § 5 ust. 2 Umowy – odstąpienie może nastąpić w terminie 30 dni od zaistnienia tej okoliczności;
  - 2) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części Umowy – odstąpienie może nastąpić w terminie 30 dni od zaistnienia tej okoliczności;
  - 3) Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem robót, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w terminie wskazanym w § 5 ust 1, Zamawiający może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od Umowy odstąpić;
  - 4) w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji o nieotrzymaniu lub utracie dofinansowania z Funduszu Spójności. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie należnej mu zapłaty z tytułu wykonania części Umowy.
3. Zamawiającemu przysługuje prawo wypowiedzenia Umowy z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, jeżeli:
  - 1) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu Umowy i przerwa ta trwa dłużej niż 15 dni;
  - 2) Wykonawca skierował, bez akceptacji Zamawiającego, do kierowania robotami inne osoby niż wskazane w ofercie Wykonawcy, lub dopuścił do rozpoczęcia wykonywania Umowy przez Podwykonawców w stosunku do których nie został wyczerpany tryb akceptacji przewidziany w § 11 ust. 2 – 10 Umowy;
  - 3) Wykonawca realizuje prace lub roboty przewidziane niniejszą Umową w sposób niezgodny z Wymaganiami Zamawiającego, OPZ, opracowaną dokumentacją techniczną inwestycji, wskazaniami Zamawiającego lub niniejszą Umową oraz mimo wezwania do naprawy sposobu realizacji Umowy, nie przystąpił do realizacji Umowy w sposób prawidłowy w wyznaczonym stosownym wezwaniem Zamawiającego terminie;
  - 4) Wykonawca staje się niewypłacalny, przechodzi w stan likwidacji, ma ustanowionego administratora lub układa się ze swoimi wierzycielami lub prowadzi przedsiębiorstwo z likwidatorem, kuratorem lub zarządcą w celu zabezpieczenia należności kredytodawców, lub jeżeli prowadzone jest jakiegokolwiek działanie lub ma miejsce jakiegokolwiek wydarzenie, które ma podobny skutek do któregośkolwiek z wyżej wymienionych czynów lub wydarzeń;
  - 5) Wykonawca porzuca roboty lub w inny sposób otwarcie okazuje swój zamiar niekontynuowania swoich zobowiązań, przez co należy rozumieć w szczególności nierespektowanie wezwań i powiadomień Zamawiającego;
  - 6) Wykonawca dokonuje cesji Umowy lub jej części lub wynikającej z niej wierzytelności bez zgody Zamawiającego;

4. Zamawiającemu przysługuje również prawo do odstąpienia od umowy w przypadku dokonania bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, na zasadach określonych w § 11 ust. 19, kwoty przekraczającej 5% wartości Umowy bądź konieczności wielokrotnego dokonywania takich płatności bez ograniczenia do wysokości wypłaconych kwot **(w takim wypadku uprawnienie do odstąpienia od umowy przysługuje Zamawiającemu przez cały okres jej obowiązywania, bez konieczności zakreślania terminu na odstąpienie).**
5. W przypadkach wymienionych w ust. 2. niniejszego paragrafu Zamawiający może, po uprzedzeniu Wykonawcy, wkroczyć na teren budowy, nie zwalniając Wykonawcy z odpowiedzialności wynikającej z warunków Umowy i powierzyć realizację robót osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy. Uprzedzenie Strony uznają za skuteczne po wysłaniu pisemnego powiadomienia przez Zamawiającego na ostatni znany adres siedziby Wykonawcy.
6. Zaangażowana przez Zamawiającego osoba trzecia po uzgodnieniu z Wykonawcą może wykorzystać w celu realizacji robót, materiały i urządzenia tymczasowe Wykonawcy.
7. Jeżeli Umowa zostanie rozwiązana, Wykonawca powinien natychmiast wstrzymać roboty, zabezpieczyć teren budowy oraz opuścić teren budowy na koszt własny w możliwie najkrótszym terminie, nie dłuższym niż wyznaczonym przez Zamawiającego.
8. W przypadku odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia Umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
  - 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt Strony, z której to winy nastąpiło odstąpienie od umowy, wypowiedzenie umowy lub przerwanie realizacji Umowy;
  - 2) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nie objętych niniejszą Umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
  - 3) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy, nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
  - 4) W terminie do 7 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt 3) Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia lub wypowiedzenia;
  - 5) Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie do 10 dni, usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone.
9. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, obowiązany jest do:
  - 1) dokonania odbioru robót przerwanych, w terminie do 7 dni od daty przerwania oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia;
  - 2) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, materiałów, konstrukcji lub urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejście tych obiektów, materiałów, konstrukcji i urządzeń;
  - 3) przejścia od Wykonawcy terenu budowy pod swój dozór w terminie do 7 dni od daty odstąpienia od Umowy.

§ 21 Siła Wyższa

1. Wszelkie opóźnienia i niedotrzymania terminów wynikające z powodu siły wyższej nie będą traktowane jako niedotrzymanie zobowiązań określonych niniejszą Umową i nie będą powodowały jakiegokolwiek odpowiedzialności strony za szkodę poniesioną przez drugą stronę.
2. Pojęcie siły wyższej oznacza wszelkie wydarzenia, istniejące lub mogące zaistnieć w przyszłości, które mają wpływ na realizację Umowy, znajdujące się poza realną kontrolą stron i których nie można było przewidzieć lub które choć przewidywalne były nieuniknione, nawet po powzięciu przez Zamawiającego lub Wykonawcę wszelkich uzasadnionych kroków dla uniknięcia takich wydarzeń. Pojęcie to obejmuje w szczególności takie wydarzenia jak: zamieszki, wojny, pożary, powodzie, huragany, trzęsienia ziemi, promieniowanie, epidemie, strajk generalny lub branżowy trwający dłużej niż 5 dni.
3. Każda ze Stron winna dołożyć wszelkich starań dla zminimalizowania opóźnienia w wypełnieniu swoich zobowiązań wynikającego z zaistnienia siły wyższej.

§ 22 Zmiana Umowy

1. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania istotnych zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy w następujących przypadkach:
  - 1) zmiana postanowień Umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez przedłużenie terminu wykonania robót, o okres odpowiadający wstrzymaniu lub opóźnieniu robót, w przypadku:
    - a) przedłużenia terminu wykonania przedmiotu Umowy spowodowanego warunkami atmosferycznym, geologicznymi w szczególności:
      - i. wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych (rozumianych jako odbiegających od typowych warunków atmosferycznych) uniemożliwiających prawidłowe wykonanie robót, rozumianych jako: ciągłe opady deszczu lub śniegu, wystąpienia niskich temperatur, które uniemożliwiają realizację robót zgodnie z przyjętą technologią;
      - ii. natrafienia podczas realizacji robót na niewybuchy, niewypały jeżeli służby przeznaczone do ich usuwania wstrzymają roboty;
      - iii. wystąpienia nadzwyczajnych, niemożliwych wcześniej do przewidzenia (przy założeniu przeprowadzenia starannych badań przez Wykonawcę) warunków geologicznych, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy (kategorie gruntu, kurzawka, głązy narzutowe itp.);
      - iv. ujawnienia istnienia niezainwentaryzowanych podziemnych sieci, instalacji, urządzeń lub obiektów budowlanych (bunkry, fundamenty, ściany szczelne itp.);
    - b) zmiany będące następstwem przyczyn zewnętrznych niezależnych od Zamawiających oraz Wykonawcy skutkujące niemożliwością prowadzenia prac przez okres powyżej 2 dni w szczególności:
      - i. brak możliwości dojazdu oraz transportu materiałów na teren budowy spowodowany awariami, remontami lub przebudowami dróg dojazdowych;
      - ii. wstrzymania prac ze względu na protesty mieszkańców;
    - c) wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych, wstrzymujących lub opóźniających realizację robót będących przedmiotem Umowy;
    - d) wystąpienia opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechania przez właściwe organy administracji państwowej, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność;
    - e) wystąpienia opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność;
    - f) odmowy wydania przez właściwe organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
    - g) niemożności wykonywania robót z powodu braku dostępności do miejsc niezbędnych i koniecznych do ich wykonania z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
    - h) działania osób trzecich uniemożliwiających lub utrudniających realizację Umowy spowodowane zmianą stanowiska mieszkańców na realizację inwestycji na terenie będącym ich własnością;
    - i) niemożności wykonywania robót, gdy obowiązujące przepisy nie dopuszczają do wykonania robót lub nakazują wstrzymanie robót z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę;
    - j) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji;
    - k) zmiany dokonane na podstawie art. 23 pkt. 1 ustawy Prawo budowlane - zmiany w zatwierdzonych już przez Zamawiającego rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy;
    - l) zmiany, które dokonane zostaną podczas wykonywania robót i odstępują w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę w ramach art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane i wprowadzone zostaną zgodnie z zapisami art. 36a ust. 6 ustawy Prawo budowlane.

- 2) zmiana postanowień Umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez zmianę sposobu wykonania przedmiotu Umowy, wydłużenia czasu wykonania Umowy lub wynagrodzenia umownego (z zastrzeżeniem o ile OPZ nie stanowi inaczej) w przypadku:
  - a) działania siły wyższej w rozumieniu § 21 niniejszej Umowy;
  - b) zmian technologicznych – o ile są korzystne dla Zamawiającego, pod warunkiem, że są spowodowane w szczególności następującymi okolicznościami:
    - i. pojawieniem się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu Umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu Umowy, lub umożliwiający uzyskanie lepszej jakości robót, lub
    - ii. pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji inwestycji lub kosztów wykonywanych prac, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu Umowy;
  - c) konieczność zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętych przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w OPZ, a wynikających ze zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wykonaniem nienależnym przedmiotu Umowy;
  - d) zmiany dokonane na podstawie art. 20 ust. 1 pkt. 4 lit. b) ustawy Prawo budowlane - uzgodniona możliwość wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w zatwierdzonym przez Zamawiającego projekcie, zgłoszonych przez Kierownika budowy lub Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, pod warunkiem, że zmiana ta spowodowana będzie okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji robót budowlanych, których nie można było wcześniej przewidzieć;

Wszelkie zmiany, o którym mowa powyżej w ust. 1 pkt 2) lit b)-d), wymagają uprzedniego zgłoszenia Zamawiającemu i wyrażenia przez niego zgody na piśmie pod rygorem nieważności.

  - 3) zmiana postanowień Umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez ograniczenie zakresu robót przy jednoczesnym zmniejszeniu wynagrodzenia umownego na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji;
  - 4) wyniknięcia rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć użytych w Umowie, których nie można usunąć w inny sposób, a zmiana będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności i doprecyzowanie Umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej zapisów przez Strony.
  2. Wszelkie zmiany i uzupełnienia Umowy wymagają uprzedniej akceptacji Stron i formy pisemnego aneksu, pod rygorem nieważności, muszą być dokonane przez umocowanych do tego przedstawicieli obu Stron.
  3. Wszystkie powyższe postanowienia stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę. Powyższe zmiany do Umowy winny być wprowadzone poprzez zmianę do Umowy – Aneks. Jednakże, podane powyżej zmiany, nie stanowią jednocześnie zobowiązania Zamawiającego do wyrażenia takiej zgody.
  4. Zamawiający dopuszcza możliwość dokonywania nieistotnych zmian zawartej Umowy w stosunku do treści oferty na podstawie, której dokonano wyboru Wykonawcy, na podstawie art. 144 ust. 1 pkt. 5) ustawy Prawo zamówień publicznych w szczególności:
    - 1) danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy, w szczególności zmiana numeru rachunku bankowego;
    - 2) zmiany danych teleadresowych;
    - 3) zmiany osób wskazanych do kontaktów między Stronami;
    - 4) zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania Umowy;
    - 5) będące następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy.Takie zmiany jako nieistotne nie wymagają sporządzenia Aneksu do Umowy.
  5. Zmiany mogą być wprowadzone jedną z następujących metod:
    - 1) Wykonawca może zaproponować Zmianę, przez złożenie pisemnej propozycji zmian, które zdaniem Wykonawcy w razie przyjęcia pozwolą skrócić okres realizacji Umowy lub obniżą koszty realizacji Umowy lub w inny sposób będą korzystne dla Zamawiającego;
    - 2) Zamawiający może przedłożyć propozycję zmian jeżeli ich wprowadzenie jest konieczne dla prawidłowej realizacji Umowy, które w razie przyjęcia pozwolą skrócić okres realizacji Umowy lub obniżą koszty realizacji Umowy lub w inny sposób będą korzystne dla Zamawiającego lub jeżeli konieczności ich wprowadzenia wynika ze zmiany prawa lub ze zmiany okoliczności, której nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy.

6. Każda ze Stron przedkładając drugiej Stronie propozycję zmian spełniającą wymogi określone w ust. 5, wraz z tą propozycją przedłoży:
  - 1) opis proponowanych zmian i harmonogram wykonania zmian;
  - 2) szacunek w jaki sposób zakładane zmiany wpłyną na termin realizacji przedmiotu Umowy, oraz
  - 3) szacunki dotyczące wpływu zmian na wynagrodzenie należne Wykonawcy wraz z uzasadnieniem.
7. Po otrzymaniu propozycji, Wykonawca albo Zamawiający, w porozumieniu z Inspektorem Nadzoru, (w zależności od przypadku) w terminie 14 dni zatwierdzi bądź odrzuci otrzymaną propozycję zmiany bądź w tym terminie wystąpi do Strony występującej z propozycją zmian przesyłając zmodyfikowaną propozycję zmian spełniającą wymogi opisane w ust. 6.
8. W przypadku upływu terminu podanego w ust. 7, traktuje się, iż propozycja wprowadzenia zmian została odrzucona.
9. Do przesłanych zmodyfikowanych propozycji zmian mają zastosowanie postanowienia poprzednich ustępów.
10. W przypadku przyjęcia propozycji zmian wchodzi one w życie pod warunkiem objęcia ich pisemnym aneksem.
11. Zmiana nie może powodować podwyższenia kwoty określonej § 13 ust 1-2, lub przedłużenia terminu, o którym mowa w § 5 ust. 1, jeżeli jest skutkiem nieprawidłowego działania lub zaniechania Wykonawcy.
12. Kwota wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w §13 ust. 1-2, zostanie skorygowana w związku z wprowadzonymi zmianami w następujący sposób:
  - 1) jeżeli zmiany wprowadzone na mocy postanowień niniejszej Umowy polegają na pominięciu jakiegokolwiek zakresu robót, kwota wynagrodzenia wykonawcy, o której mowa w § 13 ust. 1-2 zostanie zmniejszona o wartość nie wykonanych robót ustaloną na podstawie oferty złożonej przez Wykonawcę w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zakończonego zawarciem niniejszej Umowy;
  - 2) jeżeli zmiany wprowadzone na mocy postanowień niniejszej Umowy polegają na zastosowaniu rozwiązań zamiennych lub zastąpieniu zakresu robót innym zakresem robót, kwota, o której mowa w § 13 ust. 1-2 podlega w pierwszej kolejności zmniejszeniu o wartość niewykonanych robót na zasadach określonych w pkt 1), a następnie zwiększeniu o wartość wykonanych robót zamiennych przy zastosowaniu postanowień pkt 3) poniżej, z zastrzeżeniem, że łączna kwota wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawcy nie może być wyższa niż określona w § 13 ust. 1-2 niniejszej Umowy;
  - 3) jeżeli roboty wynikające ze zmian wprowadzonych postanowieniami niniejszej Umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w TER, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od stanowiących podstawę złożenia oferty oraz cen nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w wydawnictwie „Sekocenbud” w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych zaakceptowanych przez Zamawiającego;
13. Zmiana wynagrodzenia nastąpi także w następujących przypadkach:
  - 1) odstąpienia (zawinionego lub niezawinionego) Wykonawcy od zaprojektowania danego odcinka kanalizacji wraz z przełączeniami. W takiej sytuacji nastąpi odliczenie wartości tego elementu od ogólnej wartości przedmiotu Umowy. Obliczenie niewykonanej części tego elementu nastąpi na podstawie procentowego stosunku niewykonanych robót do wartości całego przedmiotu umowy. Następnie wyliczona wartość niewykonanych robót zostanie odliczona, w danym HRF, od ogólnej wartości przedmiotu Umowy;
  - 2) odstąpienia (zawinionego lub niezawinionego) Wykonawcy od wykonania części robót, związanych z budową sieci kanalizacyjnej, na podstawie projektu budowlano-wykonawczego. W takiej sytuacji nastąpi odliczenie wartości niewykonanych robót. Obliczenie wartości niewykonanych robót nastąpi na podstawie TER, zatwierdzonej przez Zamawiającego, a wyliczona wartość odliczona zostanie, w danym HRF, od ogólnej wartości robót budowlanych;
  - 3) odstąpienia od części robót związanych z budową sieci kanalizacyjnej z danego elementu określonego w HRF. W takiej sytuacji obliczenie niewykonanej części tego elementu nastąpi na podstawie ustalenia, przez Zamawiającego i Wykonawcę w drodze negocjacji. Obliczenie

wartości niewykonanej części danego elementu nastąpi na podstawie TER, zatwierdzonej przez Zamawiającego.

14. Zmiana Umowy dokonana z naruszeniem postanowień poprzednich ustępów jest nieważna.

§ 23 Waloryzacja wynagrodzenia

1. Zmiana wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, o którym mowa w § 13 ust. 1-2 Umowy, może nastąpić każdorazowo w przypadku wystąpienia którejkolwiek ze zmian przepisów wskazanych w art. 142 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. w przypadku wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
  - 1) zmiany stawki podatku od towaru i usług (VAT),
  - 2) zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - 3) zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne,
    - na zasadach i w sposób określony w ust. 2-9 niniejszego paragrafu, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania Przedmiotu umowy przez Wykonawcę. Ciężar udowodnienia poniesionych kosztów w zakresie, o którym mowa w zdaniu poprzednim w całości leży po stronie Wykonawcy.
2. Zmiana Umowy w zakresie o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu będzie możliwa po dniu wejścia w życie przepisów dotyczących tych zmian.
3. Wykonawca w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów dotyczących zmian w zakresie o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, może wystąpić do Zamawiającego z pisemnym wnioskiem o dokonanie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy wraz z uzasadnieniem zawierającym w szczególności szczegółowe wyliczenie całkowitej kwoty, o jaką wynagrodzenie Wykonawcy powinno ulec zmianie, oraz wskazaniem daty, od której nastąpiła lub nastąpi zmiana wysokości kosztów wykonania Umowy uzasadniająca zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy. Jeżeli wniosek Wykonawcy o dokonanie odpowiedniej zmiany Umowy w zakresie wynagrodzenia należnego Wykonawcy, dot. przesłanek o których mowa w ust. 1 pkt. 2) i 3) niniejszego paragrafu wpłynie po upływie terminu, o którym mowa w poprzednim zdaniu, Zamawiający pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.
4. Zmiana wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy w przypadku zaistnienia przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt. 1) niniejszego paragrafu, będzie odnosić się wyłącznie do części Przedmiotu umowy realizowanej, zgodnie z terminami ustalonymi Umową, po dniu wejścia w życie przepisów dotyczących zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt. 1) niniejszego paragrafu.
5. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt. 1) niniejszego paragrafu, wartość wynagrodzenia netto Wykonawcy nie zmieni się, a wartość wynagrodzenia brutto zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów zmieniających stawkę podatku od towarów i usług (VAT).
6. Strony oświadczają, że pod pojęciem odpowiedniej zmiany wynagrodzenia należnego Wykonawcy należy odpowiednio rozumieć:
  - 1) w przypadku zmiany o której mowa w ust. 1 pkt. 2) niniejszego paragrafu – sumę wzrostu kosztów Wykonawcy wynikających z podwyższenia wynagrodzeń pracowników biorących udział (tj. faktycznie realizujących czynności w zakresie przedmiotu Umowy) w realizacji pozostałej do wykonania części Umowy w momencie wejścia w życie przepisów dotyczących zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt. 2) niniejszego paragrafu, do wysokości wynagrodzenia minimalnego za pracę, obowiązującej po zmianie przepisów, lub jej odpowiedniej części, w przypadku osób zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełny etat. Kwota odpowiadająca wzrostowi kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia pracowników, o których mowa w zdaniu poprzednim, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją niniejszej Umowy;
  - 2) w przypadku zmiany o której mowa w ust. 1 pkt. 3) niniejszego paragrafu – sumę wzrostu kosztów Wykonawcy zamówienia publicznego oraz drugiej strony umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej wynikających z konieczności odprowadzania dodatkowych składek od wynagrodzeń osób biorących bezpośredni udział (tj. faktycznie realizujących czynności w zakresie przedmiotu Umowy) w realizacji pozostałej do wykonania części Umowy w momencie wejścia w życie przepisów dotyczących zmiany o której mowa w ust. 1 pkt. 3) niniejszego

- paragrafu. Kwota odpowiadająca zmianie kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia pracowników, o których mowa w zdaniu poprzednim, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy.
7. W przypadku zmian, o których mowa w ust. 1 pkt. 2) i pkt. 3) niniejszego paragrafu Wykonawca, jest zobowiązany dołączyć wraz z wnioskiem o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu dokumenty z których będzie wynikać, w jakim zakresie te zmiany mają wpływ na koszty wykonania Umowy, w szczególności:
    - 1) zestawienie w formie pisemnej, dotyczące liczby osób zatrudnionych i zaangażowanych przez Wykonawcę bezpośrednio w wykonywanie przedmiotu umowy, ze wskazaniem ich wymiaru czasu pracy;
    - 2) zestawienie w formie pisemnej wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie przepisów w zakresie o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) niniejszego paragrafu pracowników biorących udział w realizacji przedmiotu Umowy, wraz z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi – w przypadku zmiany o której mowa w ust. 1 pkt. 2) lub
    - 3) zestawienie w formie pisemnej wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie przepisów w zakresie o którym mowa w ust. 1 pkt. 3) niniejszego paragrafu pracowników biorących udział w realizacji przedmiotu Umowy, wraz z kwotami składek uiszczanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych / Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w części finansowanej przez Wykonawcę, z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu Umowy oraz części Wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi – w przypadku zmiany o której mowa w ust. 1 pkt. 3) niniejszego paragrafu.W sytuacjach określonych powyżej w punktach 1)-3) Zamawiający może żądać przedłożenia zanonimizowanych (imię i nazwisko nie podlega anonimizacji) umów o pracę i ich aneksów potwierdzających wysokość przed zmianą i po zmianie.
  8. W terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu oraz odpowiednio dokumentów, o których mowa w ust. 7 niniejszego paragrafu, Zamawiający przekaze Wykonawcy informację o zakresie, w jakim zatwierdza wniosek oraz wskaże kwotę, o którą wynagrodzenie należne Wykonawcy powinno ulec zmianie, albo informację o niezatwierdzeniu wniosku wraz z uzasadnieniem.
  9. W przypadku nie przedłożenia przez Wykonawcę kompletu dokumentów i informacji, o których mowa w ust. 7 niniejszego paragrafu, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy dodatkowy termin na ich uzupełnienie nie krótszy niż 3 dni lecz nie dłuższy niż 7 dni, licząc od dnia wyznaczenia. W takim przypadku termin, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu, będzie biegł od dnia doręczenia przez Wykonawcę uzupełnionych dokumentów.
  10. Zawarcie aneksu w przypadku zmian o których mowa w ust. 1 pkt. 2) lub 3) niniejszego paragrafu nastąpi nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia zatwierdzenia przez Zamawiającego wniosku o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy. W przypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 pkt. 1) niniejszego paragrafu, zmiana wynagrodzenia brutto nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy i nastąpi także w przypadku niezłożenia wniosku Wykonawcy, o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 24 Zmiany podmiotów na zdolnościach lub sytuacji których

Wykonawca polegał na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. W przypadku, gdy Wykonawca, na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego polega, w odniesieniu do niniejszego przedmiotu Umowy lub jego części, odpowiednio na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, zgodnie z art. 22a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zmiana albo rezygnacja z tych podmiotów będzie możliwa, jeżeli Wykonawca wykaże Zamawiającemu, iż proponowany inny podmiot lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Zmiana o której mowa w zdaniu poprzednim wejdzie w życie wyłącznie po uzyskaniu pisemnej akceptacji Zamawiającego. Zmiana taka nie będzie wymagała zawarcia aneksu do Umowy.
2. Wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów zgodnie z ust. 1 niniejszego paragrafu, musi udowodnić Zamawiającemu, że realizując niniejszy przedmiot umowy będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów, w szczególności przedstawiając

- zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji przedmiotu Umowy.
3. W celu oceny, czy Wykonawca polegając na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów, na zasadach określonych w art. 22a ustawy Prawo zamówień publicznych, będzie dysponował niezbędnymi zasobami w stopniu umożliwiającym należyte wykonanie zamówienia publicznego oraz oceny, czy stosunek łączący Wykonawcę z tymi podmiotami gwarantuje rzeczywisty dostęp do ich zasobów, Zamawiający może żądać dokumentów dotyczących w szczególności: zakresu dostępnych wykonawcy zasobów innego podmiotu, sposobu wykorzystania zasobów innego podmiotu, przez Wykonawcę, przy wykonywaniu zamówienia publicznego oraz zakresu i okresu udziału innego podmiotu przy wykonywaniu zamówienia publicznego. W odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, Wykonawca może polegać na zdolnościach innych podmiotów, jeżeli podmioty te zrealizuje roboty budowlane lub usługi, do realizacji których te zdolności są wymagane.
  4. Zamawiający ocenia, czy odpowiednio udostępnione Wykonawcy przez inne podmioty zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuacja finansowa lub ekonomiczna, pozwalają na wykazanie przez Wykonawcę spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz bada, czy nie zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia o których mowa w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
  5. Wykonawca, który polega na sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę poniesioną przez Zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.
  6. Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuacja ekonomiczna lub finansowa podmiotu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, nie będą potwierdzać spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tych podmiotów podstawy wykluczenia, zamawiający żąda, aby Wykonawca w terminie określonym przez Zamawiającego:
    - 1) zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami lub
    - 2) zobowiązał się do osobistego wykonania odpowiedniej części zamówienia, jeżeli wykaże zdolności techniczne lub zawodowe lub sytuację finansową lub ekonomiczną, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 25 Bieżące kontakty, Korespondencja.

1. Przedstawicielami po Stronie Zamawiających, do bieżących kontaktów są:
  - b. ze strony PIM jest – Pan(i) ....., tel. ...., e-mail: .....
  - c. ze strony Gminy jest – Pan(i) ....., tel. ...., e-mail: .....
2. Przedstawicielem po Stronie Wykonawcy, do bieżących kontaktów jest Pan(i) ....., tel. ...., e-mail: .....
3. Niezależnie od postanowień Umowy zobowiązującej do przedstawienia określonych dokumentów w formie pisemnej, wszelkie zawiadomienia, zapytania lub informacje odnoszące się lub wynikające z wykonywania Umowy, wymagają formy pisemnej.
4. Korespondencja w ramach niniejszej Umowy pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą będzie prowadzona w języku polskim i będzie zawierać co najmniej: datę wystawienia dokumentu, nazwę i numer Umowy, numer części, określenie Podzadania oraz podpis umożliwiający identyfikację osoby kierującej korespondencją. Za datę otrzymania korespondencji Strony uznają dzień przekazania korespondencji pocztą elektroniczną, jeżeli jej treść zostanie niezwłocznie potwierdzona pisemnie.
5. Wszelka korespondencja dotycząca Umowy powinna być przekazywana do PIM oraz do Zamawiającego, którego dotyczy przedmiot pisma. W razie wątpliwości uważa się, że PIM jest Koordynatorem realizacji Umowy.
6. Korespondencję należy kierować na wskazane adresy:
  - 1) dla PIM:
    - nazwa: .....
    - adres: .....
    - telefon: .....
    - e-mail: .....

- 2) dla Gminy:
- nazwa: .....
  - adres: .....
  - telefon: .....
  - e-mail: .....
- 3) dla Wykonawcy:
- nazwa: .....
  - adres: .....
  - telefon: .....
  - e-mail: .....

§ 26 Prawa autorskie

1. Z chwilą powstania jakichkolwiek utworów związanych z realizacją przedmiotu umowy, w ramach wynagrodzenia określonego w umowie, na rzecz Zamawiającego lub Zamawiających przechodzi całość majątkowych praw autorskich do tych utworów na wszystkich znanych w dniu zawarcia umowy polach eksploatacji, w szczególności określonych w art. 50 Prawa autorskiego, tj.:
  - 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
  - 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy utworu;
  - 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2) powyżej - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym;
  - 4) w zakresie realizacji prac budowlanych i montażowych według utworu.
2. Z chwilą powstania utworów, o których mowa w ust. 1 powyżej, w związku z treścią art. 46 Prawa autorskiego, na rzecz Zamawiającego przechodzi wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego do utworu, w zakresie określonym w ust. 1 powyżej, w tym w szczególności do adaptacji, przeróbki, zmian, dostosowania i dowolnego opracowania utworu (tzw. dzieła zależne).
3. Wykonawca oświadcza, iż posiada pełne prawa do utworów, określonych w ust. 1 powyżej oraz, że będzie ponosić całkowitą odpowiedzialność z tytułu ewentualnych roszczeń osób trzecich, związanych z naruszeniem ich praw w związku z realizacją umowy. Wykonawca zwróci Zamawiającemu wszelkie poniesione przez niego koszty, w tym koszty postępowań sądowych, jak również przejmie wszelkie roszczenia osób trzecich kierowane przeciwko Zamawiającemu, w szczególności w związku z naruszeniem patentów, praw autorskich, zarejestrowanych wzorów, znaków towarowych i innych praw własności intelektualnej lub praw na dobrach niematerialnych, wynikłe z tego, że przy realizacji umowy Wykonawca naruszył ww. prawa osób trzecich.

§ 27 Postanowienia Końcowe

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszą Umową stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy w szczególności Kodeksu cywilnego, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
2. Wszelkie spory mogące wynikać w związku z realizacją niniejszej Umowy będą rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.
3. Wykonawca nie może dokonać przeniesienia swoich wierzytelności wobec Zamawiającego, a wynikających z niniejszej Umowy na osoby lub podmioty trzecie bez uprzedniej zgody Zamawiającego. Jakakolwiek cesja dokonana bez takiej zgody nie będzie ważna i stanowić będzie istotne naruszenie postanowień Umowy.
4. Wytwórcą, właścicielem i posiadaczem wszystkich odpadów powstałych w wyniku realizacji umowy, w szczególności materiałów w tym i ziemi z wykopów oraz urządzeń porozbiórkowych jest Wykonawca, który zobowiązany jest procedować z odpadami zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zm.) o odpadach.
5. Zamawiający informuje, iż dane osobowe Wykonawcy oraz jego personelu i osób realizujących przedmiot umowy mogą być przekazane Instytucji Wdrażającej w celu przetwarzania na potrzeby realizacji PO LiŚ 2014-2020, w szczególności potwierdzeniu kwalifikowalności wydatków,

- udzielenia wsparcia, monitoringu, ewaluacji, kontroli, audytu i sprawozdawczości oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach PO liŚ 2014-2020. Dane mogą być przetwarzane także w celach archiwalnych i statystycznych. Wykonawca wyraża zgodę na udostępnianie, przechowywanie i przetwarzanie tych danych osobowych dla celów związanych z realizacją umowy oraz zobowiązuje się do uzyskania takich zgód od personelu lub Podwykonawców.
6. Wykonawca zobowiązuje się do ochrony wszelkich danych osobowych uzyskanych w związku z realizacją przedmiotu Umowy i ich wykorzystania jedynie na potrzeby realizacji niniejszej Umowy.
  7. Umowę niniejszą sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, 2 dla Zamawiających i jeden dla Wykonawcy.
  8. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania.
  9. Załącznikami do niniejszej Umowy są:
    - 1) **Załącznik nr 1** - Oferta Wykonawcy z dnia ..... wraz z uzupełnieniami i wyjaśnieniami z etapu oceny ofert, stanowiącymi wraz z pozostałymi załącznikami w niej wymienionymi integralną jej część,
    - 2) **Załącznik nr 2** – Dowody wniesienia zabezpieczeń należytego wykonania Umowy

Podpisy:

W imieniu:

PIM: .....

GMINY: .....

WYKONAWCY: .....